

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2023, del
COMÚ DE LA MASSANA

Abril de 2025

El Ple del Tribunal de Comptes, en l'exercici de la funció fiscalitzadora requerida per l'article 2 del Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors, ha aprovat, en la sessió celebrada el 17 d'abril de 2025 l'informe relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2023, del Comú de La Massana.

Els treballs de fiscalització s'han dut a terme amb sotmetiment a les lleis i als valors ètics fonamentals d'integritat, independència i objectivitat, competència, comportament professional i confidencialitat i transparència que regeixen l'organització i l'activitat del Tribunal de Comptes.

En atenció als valors anteriorment indicats i als requeriments d'independència de l'article 4 de la Llei del Tribunal, el membre del Tribunal de Comptes Sr. Carles Sansa Torm s'ha abstingut de participar en la planificació, execució, supervisió i aprovació del present informe, havent deixat constància a l'expedient de les causes que concorren les quals obliguen a la referida abstenció.

L'informe, havent acomplert amb els tràmits que requereix l'article 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, serà tramès al Consell General per a la seva consideració.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. Objecte i abast	5
1.2. Metodologia	5
1.3. Marc jurídic	6
1.4. Organització i control intern	8
1.5. Limitacions a l'abast.....	9
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	10
2.1. Pressupost de l'exercici	10
2.1.1. Pressupost inicial.....	10
2.1.2. Modificacions pressupostàries.....	11
2.2. Liquidació del pressupost	13
2.2.1. Impostos directes	15
2.2.2. Impostos indirectes.....	15
2.2.3. Taxes i altres ingressos	16
2.2.4. Transferències corrents d'ingressos	16
2.2.5. Ingressos patrimonials.....	17
2.2.6. Alienació d'inversions	18
2.2.7. Transferències de capital d'ingressos	18
2.2.8. Despeses de personal	19
2.2.9. Consum de béns corrents i serveis	20
2.2.10. Transferències corrents de despeses.....	21
2.2.11. Inversions reals.....	22
2.2.12. Actius financers de despeses	23
2.3. Estats financers	24
2.3.1. Efectiu i equivalents a l'efectiu.....	28
2.3.2. Comptes a cobrar	29
2.3.3. Pagaments anticipats	31
2.3.4. Actius financers no corrents	31
2.3.5. Propietat, planta i equipament.....	32
2.3.6. Actius intangibles.....	33
2.3.7. Comptes a pagar	33
2.3.8. Passius financers corrents.....	34
2.3.9. Provisions a curt termini	34
2.3.10. Endeutament i passius financers no corrents	35
2.3.11. Actius nets/patrimoni	39
2.3.12. Altres ingressos	39
2.4. Estat del romanent de tresoreria.....	40
2.5. Contractació pública	41
2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària i fiscal ...	43
2.7. Altres aspectes a destacar.....	45
2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals.....	47
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	55
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	55
5. CONCLUSIONS.....	56
6. AL·LEGACIONS	56
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	61

Abreviacions

BOPA:	Butlletí Oficial del Principat d'Andorra
DLTCLQTC:	Decret Legislatiu de publicació del text consolidat de la Llei qualificada de transferències als comuns
DLTRLGFP:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques
DLTRLGOTU:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme
DLTRLSEPF:	Decret Legislatiu de publicació del text refós de la Llei de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal
LCP:	Llei de contractació pública
LFC:	Llei de les finances comunals
LFP:	Llei de la funció pública
LQDCC:	Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns
NICSP:	Normes internacionals de comptabilitat del sector públic

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'art. 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels comuns i els òrgans que en depenen, en aquest cas del Comú de la Massana (en endavant el Comú).

La fiscalització del Comú forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2023, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2023.

La liquidació de comptes del Comú de la Massana corresponent a l'exercici 2023 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes en data 25 de març de 2024, i consta entre altres de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de la tresoreria, gestió comptable del patrimoni, gestió comptable de l'endeutament, estat de situació financera, estat del rendiment financer, estat de canvis en els actius nets/patrimoni i l'estat de fluxos d'efectiu. D'acord amb el Decret d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les NICSP, s'inclou també segons el model d'estats financers: el resultat pressupostari, la conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable, modificacions pressupostàries, el romanent de tresoreria, la memòria pressupostària i notes en les quals s'inclou un resum de les polítiques comptables significatives i altres notes explicatives.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic i al Codi d'Ètica del Tribunal de Comptes, que ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Comprovar si l'activitat economicofinancera del Comú s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació.
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers del Comú expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del rendiment financer i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació.

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió econòmicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats pel Comú en l'exercici 2023 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han portat a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar a l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament de l'exercici, s'ha fet referència als mateixos en l'informe.

En la realització de la fiscalització s'utilitza a efectes del còmput de l'endeutament els comptes de les entitats següents:

- SETAP 365, SA a 30 d'abril de 2023 (participada directament en un 19,96%).
- ESTACIONS DE MUNTANYA D'ARINSAL-PAL, SA (EMAP, SA) a 30 d'abril de 2023 (participada directament en un 0,01% i indirectament a través de SETAP 365, SA en un 19,96%).
- ESPORTS DE NEU SOLDEU-INCLES, SA (ENSISA) a 30 d'abril de 2023 (participada indirectament a través de SETAP 365, SA en un 19,90%).

La informació relativa a aquestes entitats sobre les quals no corresponia fiscalització complementària per part del Tribunal, ha estat analitzada exclusivament per tal de computar els efectes que se'n deriven en el càlcul de l'endeutament del Comú.

El treball de camp a les dependències del Comú va concloure el 31 de juliol de 2024.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat econòmicofinancera, pressupostària i comptable del Comú en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei qualificada de delimitació de competències dels comuns, de 4 de novembre de 1993, i les seves modificacions posteriors.
- Ordinació del 9-11-2011 de modificació del reglament d'organització i funcionament dels comuns.
- Decret del 22-12-2016 d'aprovació del Reglament relatiu a l'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic estatal del Principat d'Andorra.
- Decret legislatiu del 27-9-2017 de publicació del text refós de la Llei del Tribunal de Comptes, del 13 d'abril del 2000, i les seves modificacions posteriors.

- Llei 32/2017, del 20 de desembre, de col·laboració entre l'Administració general i els comuns, i entre els comuns i les seves posteriors modificacions.
- Decret legislatiu del 7-02-2018 de publicació del text refós de la Llei 21/2014, del 16 d'octubre, de bases de l'ordenament tributari. (Correcció d'errata del 21-02-2018).
- Llei 1/2019, del 17 de gener, de la funció pública, i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 19-06-2019 de publicació del text refós de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 3-7-2019, de publicació del text refós del Codi de l'Administració, del 29 de març de 1989 i les seves modificacions posteriors (Vigència fins al 26-07-2023).
- Decret legislatiu del 18-9-2019 de publicació del text consolidat de la Llei 18/2017, del 20 d'octubre, qualificada de transferències als comuns.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei general de les finances públiques, del 19 de desembre de 1996 i les seves modificacions posteriors.
- Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal.
- Ordinació del 28-12-2019 de la funció pública del Comú de La Massana i les seves modificacions posteriors.
- Decret del 16-12-2020 d'adopció de les Normes internacionals de comptabilitat del sector públic amb el caràcter de Pla marc per al sector públic del Comú de La Massana.
- Llei 36/2021, del 16 de desembre, de les finances comunals i les seves modificacions posteriors.
- Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública.
- Ordinació del 19-12-2022 tributària comunal per a l'any 2023 i les seves modificacions posteriors.
- Ordinacions del 19-12-2022 de preus públics per a l'any 2023 i les seves modificacions posteriors.
- Ordinació del 29-12-2022 del projecte de pressupost per l'any 2023.
- Llei 14/2023, del 3 de juliol, de text consolidat del Codi de l'Administració (Vigència a partir del 27-07-2023).

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable de què en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada, ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions.
- Compliment de les obligacions de responsabilitat.
- Compliment de les lleis i regulació aplicable.
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys.

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

L'organització i el control intern s'estructuren de la forma següent:

L'estructura organitzativa de l'ens disposa de diversos nivells jeràrquics, amb funcions i línies d'autoritat clarament definides. Cada departament depèn d'una de les conselleries que estan encapçalades per un conseller de Comú. A més, depenent directament dels Òrgans de Govern (cònsols i consellers), trobem la figura de la secretària general. L'interventor i la secretària general es consideren un departament del Comú.

La gestió economicofinancera de l'ens recau en la cap de finances de finances i en el departament de comptabilitat en dependència directa de la comissió de finances, pressupost, administració, competències, transferències i comunicació. Intervenció fa la funció de fiscalització i és la titular del control de legalitat i d'oportunitat econòmica i financera de l'ens.

Utilitza una aplicació de gestió pressupostària i comptable pel registre de les operacions econòmiques. A banda d'aquesta també s'utilitzen aplicacions informàtiques de gestió auxiliars, la majoria d'elles interconnectades a l'aplicació de gestió pressupostària i comptable.

El Comú no disposa de manuals de procediments comptables. Tanmateix, es duen a terme controls periòdics des del departament de comptabilitat. Periòdicament el conseller de finances juntament amb l'interventor, realitzen un seguiment pressupostari que consisteix en una revisió de l'estat d'execució per, eventualment, prendre mesures correctores.

1.5. Limitacions a l'abast

En el desenvolupament del treball s'han posat de manifest les següents limitacions a l'abast:

- A la data del nostre informe, un dels advocats circularitzats no ha respost a la nostra sol·licitud d'informació, pel que desconeixem l'existència de possibles litigis no provisionats.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

CAPÍTOL	IMPORT	CAPÍTOL	IMPORT
<u>DESPESES</u>		<u>INGRESSOS</u>	
1 Despeses personal	4.666.073,95	1 Impostos directes	3.184.616,76
2 Consum de béns corrents i serveis	5.734.527,60	2 Impostos indirectes	1.608.000,00
3 Despeses financeres	121.468,69	3 Taxes i altres ingressos	3.074.893,26
4 Transferències corrents	1.051.026,48	4 Transferències corrents	6.334.810,25
		5 Ingressos patrimonials	223.495,23
<i>Despeses corrents</i>	11.573.096,72	<i>Ingressos corrents</i>	14.425.815,50
6 Inversions reals	3.602.718,78	6 Alineació d' inversions	-
7 Transferències de capital	-	7 Transferències de capital	2.404.082,00
8 Actius financers	1.461.500,00	8 Actius financers	750.000,00
9 Passius financers	942.582,00	9 Passius financers	-
<i>Despeses de capital</i>	6.006.800,78	<i>Ingressos de capital</i>	3.154.082,00
Total pressupost despeses	17.579.897,50	Total pressupost ingressos	17.579.897,50

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.1.2. Modificacions pressupostàries

Els quadres següents resumeixen les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat d'ingressos del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits Reconduits	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Ampliació de crèdit	Baixes de crèdit	Transferències de crèdit		Generació de crèdit	Modificacions pressupostàries	Pressupost final
							Augment	Disminució			
1 Impostos directes	3.184.616,76	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.184.616,76
2 Impostos indirectes	1.608.000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.608.000,00
3 Taxes i altres ingressos	3.074.893,26	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.074.893,26
4 Transferències corrents	6.334.810,25	-	-	5.000,00	-	-	-	-	-	5.000,00	6.339.810,25
5 Ingressos patrimonials	223.495,23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	223.495,23
Ingressos corrents	14.425.815,50	-	-	5.000,00	-	-	-	-	-	5.000,00	14.430.815,50
6 Alienacions d'inversions	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7 Transferències de capital	2.404.082,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2.404.082,00
8 Actius financers	750.000,00	4.379.676,84	2.019.923,46	3.130.305,98	222.003,55	-	-	-	-	9.751.909,83	10.501.909,83
9 Passius financers	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ingressos de capital	3.154.082,00	4.379.676,84	2.019.923,46	3.130.305,98	222.003,55	-	-	-	-	9.751.909,83	12.905.991,83
Total Ingressos	17.579.897,50	4.379.676,84	2.019.923,46	3.135.305,98	222.003,55	-	-	-	-	9.756.909,83	27.336.807,33

Font: Comú de La Massana
(Imports en euros)

Estat de despeses del pressupost

Capítol	Pressupost inicial	Crèdits Reconduits	Crèdits extraordinaris	Suplements de crèdit	Ampliació de crèdit	Baixes de crèdit	Transferències de crèdit		Generació de crèdit	Modificacions pressupostàries	Pressupost final
							Augment	Disminució			
1 Despeses de personal	4.666.073,95	1.387,00	-	-	142.534,14	25.317,91	5.000,00	-	-	123.603,23	4.789.677,18
2 Consum de béns corrents i serveis	5.734.527,60	185.677,62	15.000,00	491.235,00	85.000,00	24.212,68	95.039,87	103.039,87	-	744.699,94	6.479.227,54
3 Despeses financeres	121.468,69	-	-	-	44.000,00	-	-	-	-	44.000,00	165.468,69
4 Transferències corrents	1.051.026,48	130,00	-	13.252,79	-	6.000,00	3.000,00	-	-	10.382,79	1.061.409,27
Despeses corrents	11.573.096,72	187.194,62	15.000,00	504.487,79	271.534,14	55.530,59	103.039,87	103.039,87	-	922.685,96	12.495.782,68
6 Inversions reals	3.602.718,78	4.192.482,22	2.004.923,46	2.683.818,19	-	47.000,00	-	-	-	8.834.223,87	12.436.942,65
7 Transferències de capital	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8 Actius financers	1.461.500,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.461.500,00
9 Passius financers	942.582,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	942.582,00
Despeses de capital	6.006.800,78	4.192.482,22	2.004.923,46	2.683.818,19	-	47.000,00	-	-	-	8.834.223,87	14.841.024,65
Total Despeses	17.579.897,50	4.379.676,84	2.019.923,46	3.188.305,98	271.534,14	102.530,59	103.039,87	103.039,87	-	9.756.909,83	27.336.807,33

Font: Comú de La Massana
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts pel Comú es recullen en els quadres següents:

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferència liquidat i pressupost final	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Cobrat
1 Impostos directes	3.184.616,76	3.184.616,76	5.147.176,36	1.962.559,60	4.429.745,29	717.431,07	16,19%	4.775.974,76
2 Impostos indirectes	1.608.000,00	1.608.000,00	2.220.895,02	612.895,02	3.052.642,08	-831.747,06	-27,25%	1.642.738,50
3 Taxes i altres ingressos	3.074.893,26	3.074.893,26	4.418.446,43	1.343.553,17	4.555.873,38	-137.426,95	-3,01%	3.830.180,01
4 Transferències corrents	6.334.810,25	6.339.810,25	7.231.784,03	891.973,78	5.994.567,52	1.237.216,51	20,64%	7.223.888,42
5 Ingressos patrimonials	223.495,23	223.495,23	274.299,08	50.803,85	272.328,31	1.970,77	0,72%	274.299,08
Ingressos corrents	14.425.815,50	14.430.815,50	19.292.600,92	4.861.785,42	18.305.156,58	987.444,34	5,40%	17.747.080,77
6 Alienacions d'inversions	0,00	0,00	5.501.886,13	5.501.886,13	5.837,32	5.496.048,81	-	3.501.886,16
7 Transferències de capital	2.404.082,00	2.404.082,00	2.386.016,35	-18.065,65	2.286.878,85	99.137,50	4,34%	2.386.016,35
8 Actius financers	750.000,00	10.501.909,83	0,00	-10.501.909,83	0,00	0,00	-	0,00
9 Passius financers	0,00	0,00	0,00	0,00	1.400.000,00	-1.400.000,00	-	0,00
Ingressos de capital	3.154.082,00	12.905.991,83	7.887.902,48	-5.018.089,35	3.692.716,17	4.195.186,31	113,61%	5.887.902,51
Total pressupost ingressos	17.579.897,50	27.336.807,33	27.180.503,40	-156.303,93	21.997.872,75	5.182.630,65	23,56%	23.634.983,28

Font: Comú de La Massana
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Capítol	Pressupost inicial	Final	Liquidat exercici	Diferència pressupost final i realitzat	Liquidat exercici anterior	Variació liquidat exercicis	% Variació liquidat exercicis	Pagat
1 Despeses de personal	4.666.073,95	4.789.677,18	4.395.207,26	394.469,92	4.007.244,13	387.963,13	9,7%	4.394.547,26
2 Consum de béns corrents i serveis	5.734.527,60	6.479.227,54	5.441.868,81	1.037.358,73	4.711.543,78	730.325,03	15,5%	5.014.687,38
3 Despeses financeres	121.468,69	165.468,69	164.163,29	1.305,40	52.928,06	111.235,23	210,2%	155.823,84
4 Transferències corrents	1.051.026,48	1.061.409,27	1.042.155,86	19.253,41	1.075.271,49	-33.115,63	-3,1%	1.042.155,86
Despeses corrents	11.573.096,72	12.495.782,68	11.043.395,22	1.452.387,46	9.846.987,46	1.196.407,76	10,8%	10.607.214,34
6 Inversions reals	3.602.718,78	12.436.942,65	7.655.326,90	4.781.615,75	4.836.425,69	2.818.901,21	58,3%	7.251.480,03
7 Transferències de capital	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
8 Actius financers	1.461.500,00	1.461.500,00	1.461.500,00	0,00	1.461.500,00	0,00	0,0%	0,00
9 Passius financers	942.582,00	942.582,00	924.516,35	18.065,65	825.378,85	99.137,50	12,0%	871.018,90
Despeses de capital	6.006.800,78	14.841.024,65	10.041.343,25	4.799.681,40	7.123.304,54	2.918.038,71	29,1%	8.122.498,93
Total pressupost despeses	17.579.897,50	27.336.807,33	21.084.738,47	6.252.068,86	16.970.292,00	4.114.446,47	24,24%	18.729.713,27

Font: Comú de La Massana
(Imports en euros)

2.2.1. Impostos directes

El resum dels imports registrats per aquests capítols figuren en el quadre següent:

IMPOSTOS DIRECTES		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	Sobre la residència	232.530,10	-	232.530,10	242.887,30	10.357,20	104,45%
100	Foc i Lloc	232.530,10	-	232.530,10	242.887,30	10.357,20	104,45%
11	Sobre el capital	1.944.317,09	-	1.944.317,09	3.919.133,72	1.974.816,63	201,57%
112	Sobre la construcció i la propietat	1.466.671,36	-	1.466.671,36	3.417.143,85	1.950.472,49	232,99%
115	Inquilinat	477.645,73	-	477.645,73	501.989,87	24.344,14	105,10%
13	Sobre activitats econòmiques	1.007.769,57	-	1.007.769,57	985.155,34	-22.614,23	97,76%
130	Comerç - Indústria	1.007.769,57	-	1.007.769,57	985.155,34	-22.614,23	97,76%
1	Impostos directes	3.184.616,76	-	3.184.616,76	5.147.176,36	1.962.559,60	161,63%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.2. Impostos indirectes

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

IMPOSTOS INDIRECTES		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Sobre transmissions patrimonials	1.608.000,00	-	1.608.000,00	2.220.895,02	612.895,02	138,12%
200	Sobre transmissions patrimonials	1.608.000,00	-	1.608.000,00	2.220.895,02	612.895,02	138,12%
2	Impostos indirectes	1.608.000,00	-	1.608.000,00	2.220.895,02	612.895,02	138,12%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.3. Taxes i altres ingressos

El resum dels imports retuts en el període fiscalitzat és:

TAXES I ALTRES INGRESSOS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
31	Taxes	2.092.228,33	-	2.092.228,33	2.415.126,79	322.898,46	115,43%
310	Serveis comunals	639.820,27	-	639.820,27	653.630,91	13.810,64	102,16%
311	Sobre activitats econòmiques	31.648,44	-	31.648,44	36.179,16	4.530,72	114,32%
312	Sobre la propietat immobiliària	1.323.209,86	-	1.323.209,86	1.420.693,61	97.483,75	107,37%
313	Per la utilització privativa o l'aprofitament del domini públic	52.665,18	-	52.665,18	229.076,91	176.411,73	434,97%
314	Per la realització de qualsevol funció administrativa	44.884,58	-	44.884,58	75.546,20	30.661,62	168,31%
34	Preus públics per a prestació de serveis	365.150,85	-	365.150,85	351.692,18	-13.458,67	96,31%
340	Preus públics per prest. Serveis de caràcter general	365.150,85	-	365.150,85	349.962,02	-15.188,83	95,84%
349	Altres serveis	-	-	-	1.730,16	1.730,16	-
35	Preus pub. utilitz. privativa, aprof. dom. pub. comun.	16.502,75	-	16.502,75	101.502,27	84.999,52	615,06%
350	Serveis de caràcter general	5.600,00	-	5.600,00	91.714,93	86.114,93	1.637,77%
352	Que beneficien o afecten la propietat immobiliària	10.902,75	-	10.902,75	9.787,34	-1.115,41	89,77%
36	Contribucions especials	7.878,10	-	7.878,10	44.555,65	36.677,55	565,56%
361	Per a l'establiment o ampliació de serv.	7.878,10	-	7.878,10	44.555,65	36.677,55	565,56%
39	Altres ingressos	593.133,23	-	593.133,23	1.505.569,54	912.436,31	253,83%
391	Sancions	325.133,23	-	325.133,23	528.470,65	203.337,42	162,54%
392	Recàrrecs	30.000,00	-	30.000,00	70.267,34	40.267,34	234,22%
393	Interessos de demora	10.000,00	-	10.000,00	29.240,85	19.240,85	292,41%
399	Altres ingressos	228.000,00	-	228.000,00	877.590,70	649.590,70	384,91%
3	Taxes i altres ingressos	3.074.893,26	-	3.074.893,26	4.418.446,43	1.343.553,17	143,69%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.4. Transferències corrents d'ingressos

El resum de les operacions enregistrades en el transcurs de l'exercici és el següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
42	De l'Estat	6.322.810,25	-	6.322.810,25	7.202.376,09	879.565,84	113,91%
420	De l'Administració general	6.322.810,25	-	6.322.810,25	7.202.376,09	879.565,84	113,91%
46	D'entitats locals	12.000,00	-	12.000,00	14.195,74	2.195,74	118,30%
460	Escola d'art - Hble. Comú d'Ordino	12.000,00	-	12.000,00	14.195,74	2.195,74	118,30%
47	D'empreses privades	-	-	-	10.212,20	10.212,20	-
470	D'empreses privades	-	-	-	10.212,20	10.212,20	-
48	Entitats sense lucre	-	5.000,00	5.000,00	5.000,00	-	100,00%
480	Carisma	-	5.000,00	5.000,00	5.000,00	-	100,00%
4	Transferències corrents	6.334.810,25	5.000,00	6.339.810,25	7.231.784,03	891.973,78	114,07%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

El detall a 31 de desembre de l'import enregistrat sota la rúbrica de transferències de l'Administració general es detalla en el quadre següent:

Descripció	Import
Transferències de Govern (Llei qualificada)	6.840.045,35
Participació recaptació taxa vehicles	359.330,74
Aportació "Andorra Comapedrosa"	3.000,00
Total	7.202.376,09

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Transferències procedents de l'Administració general segons el DLTCLQTC

El DLTCLQTC preveu en el seu article 14 ii c) que, s'aplicarà un percentatge d'un punt per als comuns que disposin en l'exercici precedent d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici; pel que fa al càlcul de la partida de solidaritat i particularitats comunals previst en aquell article.

Del treball de camp s'ha evidenciat que el Comú de la Massana, no disposava en l'exercici 2022 (exercici base de càlcul), d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici. Aquest fet comporta que el càlcul i pagament de la transferència prevista pel DLTCLQTC hagi estat superior a la que pertocaria. S'ha quantificat aquest excés de transferència en 206 milers d'euros.

2.2.5. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS	PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
52 Interessos	748,69	-	748,69	349,57	-399,12	46,69%
520 Interessos de cte. bancaris	748,69	-	748,69	349,57	-399,12	46,69%
53 Dividends	65.947,55	-	65.947,55	120.717,22	54.769,67	183,05%
534 Dividends	65.947,55	-	65.947,55	120.717,22	54.769,67	183,05%
54 Rendes de béns immobles	9.150,19	-	9.150,19	13.026,69	3.876,50	142,37%
540 Arrendament terrenys i locals	5.049,08	-	5.049,08	8.883,02	3.833,94	175,93%
541 Arrendaments salines	4.101,11	-	4.101,11	4.143,67	42,56	101,04%
55 Productes de concessions i aprofitament especials	147.648,80	-	147.648,80	140.205,60	-7.443,20	94,96%
550 Concessions administratives	147.648,80	-	147.648,80	140.205,60	-7.443,20	94,96%
5 Ingressos patrimonials	223.495,23	-	223.495,23	274.299,08	50.803,85	122,73%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.6. Alienació d'inversions

Es presenta el següent detall a 31 de desembre:

ALIENACIÓ D'INVERSIONS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
61	Altres inversions reals	-	-	-	5.501.886,13	5.501.886,13	-
610	Venda de Locals	-	-	-	5.501.886,13	5.501.886,13	-
6	Alienació d'inversions	-	-	-	5.501.886,13	5.501.886,13	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.7. Transferències de capital d'ingressos

Es presenta el següent detall a 31 de desembre:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
72	De l'Estat	2.404.082,00	-	2.404.082,00	2.386.016,35	-18.065,65	99,25%
720	De l'Administració general	2.404.082,00	-	2.404.082,00	2.386.016,35	-18.065,65	99,25%
7	Transferències de capital	2.404.082,00	-	2.404.082,00	2.386.016,35	-18.065,65	99,25%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

El total liquidat de la transferència en favor del Comú amb càrrec al pressupost de l'Administració general en els termes establerts al DLTCLQTC, ha estat, per l'exercici 2023, d'un total de 9.226.062 euros.

Veure nota 2.2.4

2.2.8. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
10	Despeses de gratificació	348.348,00	5.000,00	353.348,00	352.849,57	-498,43	99,86%
100	Despeses de gratificació	348.348,00	5.000,00	353.348,00	352.849,57	-498,43	99,86%
11	Personal fix	3.050.457,54	44.166,26	3.094.623,80	2.819.338,64	-275.285,16	91,10%
110	Remun. Bàsic i rem. Pers. fix	3.050.457,54	44.166,26	3.094.623,80	2.819.338,64	-275.285,16	91,10%
13	Personal eventual	389.888,39	49.152,43	439.040,82	382.748,14	-56.292,68	87,18%
130	Rem. Bàsic. I altres rem. Pers. eventual	389.888,39	49.152,43	439.040,82	382.748,14	-56.292,68	87,18%
14	Salari personal relació especial	140.440,30	2.900,00	143.340,30	143.249,21	-91,09	99,94%
140	Salari personal relació especial	140.440,30	2.900,00	143.340,30	143.249,21	-91,09	99,94%
16	Quotes, prest., despeses socials càrrec de l'empresa	736.939,72	22.384,54	759.324,26	697.021,70	-62.302,56	91,79%
160	Quotes seguretat social	607.055,21	15.997,54	623.052,75	570.816,16	-52.236,59	91,62%
161	Prestacions socials empleats	119.884,51	5.000,00	124.884,51	119.884,51	-5.000,00	96,00%
163	Despeses de formació de personal	10.000,00	1.387,00	11.387,00	6.321,03	-5.065,97	55,51%
1	Despeses de personal	4.666.073,95	123.603,23	4.789.677,18	4.395.207,26	-394.469,92	91,76%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú (Imports en euros)

De la revisió de l'àrea es posa de manifest la incidència següent:

Controls i límits de les hores extraordinàries

Dels treballs efectuats s'ha posat de manifest l'execució d'hores extraordinàries sense que constin les justificacions o motivacions que requereixen les normes que les regulen, així com errades administratives en els seus compensacions i excessos d'hores extraordinàries en relació als límits que fixa l'apartat 4.1 de l'article 14 del Reglament de Personal del Comú de La Massana.

Es recomana ajustar els procediments de seguiment i control de les hores extraordinàries al que es regula en el Reglament de Personal.

2.2.9. Consum de béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

	CONSUM DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS	PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Lloguers i cànons	591.500,20	40.039,03	631.539,23	580.203,79	-51.335,44	91,87%
200	Lloguer terrenys	393.952,00	-6.423,97	387.528,03	378.711,15	-8.816,88	97,72%
203	Lloguer maquinària	17.750,00	-	17.750,00	16.342,25	-1.407,75	92,07%
204	Lloguer d'elements de transport	114.298,20	22.000,00	136.298,20	102.549,17	-33.749,03	75,24%
206	Lloguer plat. lic. electrònica	63.000,00	24.463,00	87.463,00	82.601,22	-4.861,78	94,44%
209	Cànons SDADV	2.500,00	-	2.500,00	-	-2.500,00	-
21	Reparacions, manteniment i conservació	900.633,56	184.804,00	1.085.437,56	902.500,30	-182.937,26	83,15%
210	Manteniment camins forestals	14.000,00	149,02	14.149,02	3.439,49	-10.709,53	24,31%
212	Mant. ed. i altres construccions	248.429,60	74.642,50	323.072,10	281.652,08	-41.420,02	87,18%
213	Rep. i cons. Maquin. instal. i equip.	40.173,00	28.599,03	68.772,03	14.615,78	-54.156,25	21,25%
214	Mant. material de transport	79.600,00	1.221,46	80.821,46	55.716,58	-25.104,88	68,94%
215	Rep. i cons. mobiliari	1.500,00	-	1.500,00	345,91	-1.154,09	23,06%
216	Rep. i cons. Equip. informàtic	1.800,00	-	1.800,00	1.562,52	-237,48	86,81%
217	Rep. i cons. béns dest. ús públic	515.130,96	80.191,99	595.322,95	545.167,94	-50.155,01	91,58%
22	Material, submin. i altres	4.239.243,34	517.932,83	4.757.176,17	3.957.700,71	-799.475,46	83,19%
220	Material d'oficina	32.450,00	-1.502,33	30.947,67	27.541,04	-3.406,63	88,99%
221	Subministrament	491.887,26	50.241,02	542.128,28	407.991,97	-134.136,31	75,26%
222	Comunicacions	61.450,00	12.000,00	73.450,00	55.913,23	-17.536,77	76,12%
223	Transport	154.000,00	-	154.000,00	142.398,78	-11.601,22	92,47%
224	Primes d'assegurances	81.115,99	1.811,94	82.927,93	77.967,71	-4.960,22	94,02%
225	Tributs	2.500,00	-	2.500,00	1.751,50	-748,50	70,06%
226	Altres serveis	1.034.840,99	190.202,15	1.225.043,14	1.086.789,78	-138.253,36	88,71%
227	Treballs realitzats per altres empreses	2.380.999,10	265.180,05	2.646.179,15	2.157.346,70	-488.832,45	81,53%
23	Indemnitzacions per serveis	500,00	250,00	750,00	713,90	-36,10	95,19%
230	Reemborsament dietes pers.	250,00	250,00	500,00	494,27	-5,73	98,85%
231	Locomoció	250,00	-	250,00	219,63	-30,37	87,85%
24	Nous serveis	2.650,50	1.674,08	4.324,58	750,11	-3.574,47	17,35%
242	Nous serveis	2.650,50	1.674,08	4.324,58	750,11	-3.574,47	17,35%
2	Consum de béns corrents i serveis	5.734.527,60	744.699,94	6.479.227,54	5.441.868,81	-1.037.358,73	83,99%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

El detall del concepte “Treballs realitzats per altres empreses” és el que segueix:

TREBALLS REALITZATS PER ALTRES EMPRESES		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
22700	Neteja camins forestals i altres	45.000,00	70.000,00	115.000,00	38.509,95	-76.490,05	33,49%
22701	Neteja boscos	100.000,00	7.067,25	107.067,25	89.861,51	-17.205,74	83,93%
22710	Treta de neu	30.000,00	4.000,00	34.000,00	27.970,03	-6.029,97	82,26%
22720	Recollida de vidre	91.262,46	-	91.262,46	90.374,28	-888,18	99,03%
22721	Recollida de cartró	153.372,64	-	153.372,64	159.872,84	6.500,20	104,24%
22722	Control potabilitat aigua	45.862,00	-	45.862,00	29.177,09	-16.684,91	63,62%
22723	Recollida escombraries, envasos i residus	659.131,72	-	659.131,72	569.205,13	-89.926,59	86,36%
22730	Manteniment parcs infantils	15.000,00	-	15.000,00	121,22	-14.878,78	0,81%
22740	Aparcaments	233.135,00	82.389,74	315.524,74	288.799,62	-26.725,12	91,53%
22750	Estudis econòmics	53.320,00	7.733,00	61.053,00	13.306,34	-47.746,66	21,79%
22751	Estudis jurídics	76.550,00	88.423,98	164.973,98	197.711,48	32.737,50	119,84%
22752	Estudis tècnics assessoraments	249.050,00	-94.104,84	154.945,16	78.108,23	-76.836,93	50,41%
22754	Pla reactivació turístic	85.500,00	17.100,00	102.600,00	98.446,79	-4.153,21	95,95%
22756	Tractament plagues urbanes	13.500,00	1.604,84	15.104,84	13.216,20	-1.888,64	87,50%
22760	Impressions i publicacions	18.500,00	-	18.500,00	14.190,58	-4.309,42	76,71%
22761	Desp. comunicació, pub. i impressions	136.695,00	1.354,17	138.049,17	105.289,20	-32.759,97	76,27%
22763	Cens caní	6.000,00	-	6.000,00	6.032,46	32,46	100,54%
22770	Neteja edificis	116.327,43	18.512,65	134.840,08	105.628,27	-29.211,81	78,34%
22772	Neteja edifici els Arcs	23.145,20	-	23.145,20	20.224,44	-2.920,76	87,38%
22775	Suport tècnic	18.000,00	7.142,25	25.142,25	21.079,20	-4.063,05	83,84%
22780	Mant. aplicacions informàtiques	183.447,65	53.957,01	237.404,66	183.688,36	-53.716,30	77,37%
22790	Concessió menjador gent gran	28.200,00	-	28.200,00	6.533,48	-21.666,52	23,17%
227	Treballs realitzats per altres empreses	2.380.999,10	265.180,05	2.646.179,15	2.157.346,70	-488.832,45	81,53%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.10. Transferències corrents de despeses

El detall per conceptes de transferències corrents de despeses es presenta en el quadre següent:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
40	A l'administració de l'estat	189.841,58	4.552,79	194.394,37	193.386,26	-1.008,11	99,48%
400	A l'administració de l'estat	189.841,58	4.552,79	194.394,37	193.386,26	-1.008,11	99,48%
43	A fundacions estatals	20.000,00	3.000,00	23.000,00	23.000,00	-	100,00%
431	A fundacions estatals	10.000,00	-	10.000,00	10.000,00	-	100,00%
432	ENA	10.000,00	3.000,00	13.000,00	13.000,00	-	100,00%
46	A corporacions locals	81.469,00	-	81.469,00	74.544,00	-6.925,00	91,50%
468	Hbles. Quarts	81.469,00	-	81.469,00	74.544,00	-6.925,00	91,50%
48	A famílies i institucions sense fins de lucre	759.715,90	2.830,00	762.545,90	751.225,60	-11.320,30	98,52%
482	A famílies i institucions sense fins de lucre	759.715,90	2.830,00	762.545,90	751.225,60	-11.320,30	98,52%
4	Transferències corrents	1.051.026,48	10.382,79	1.061.409,27	1.042.155,86	-19.253,41	98,19%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.2.11. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions reals que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	2.774.718,78	5.902.772,27	8.677.491,05	5.868.848,21	-2.808.642,84	67,63%
602	Edificis i altres construccions	491.271,82	1.177.782,75	1.669.054,57	1.121.589,66	-547.464,91	67,20%
603	Maquinària, instal·lacions i equipament	131.153,28	918.922,69	1.050.075,97	930.387,24	-119.688,73	88,60%
604	Elements de transports	112.260,00	20.098,03	132.358,03	132.358,00	-0,03	100,00%
605	Mobiliari i equips d'oficina	-	11.696,07	11.696,07	2.196,07	-9.500,00	18,78%
606	Equip. per a processos d'informació	6.000,00	41.488,86	47.488,86	31.951,58	-15.537,28	67,28%
607	Béns destinats a l'ús general	1.976.033,68	3.660.156,37	5.636.190,05	3.650.365,66	-1.985.824,39	64,77%
608	Altres immobilitzat material	58.000,00	72.627,50	130.627,50	-	-130.627,50	-
61	Inversions de reposició	813.000,00	2.787.922,95	3.600.922,95	1.721.941,64	-1.878.981,31	47,82%
612	Millora edificis i aparcaments	570.000,00	1.808.088,64	2.378.088,64	1.064.288,56	-1.313.800,08	44,75%
617	Xarxa aigua	243.000,00	979.834,31	1.222.834,31	657.653,08	-565.181,23	53,78%
64	Immobilitzat immaterial	15.000,00	143.528,65	158.528,65	64.537,05	-93.991,60	40,71%
640	Immobilitzat immaterial	15.000,00	143.528,65	158.528,65	64.537,05	-93.991,60	40,71%
6	Inversions reals	3.602.718,78	8.834.223,87	12.436.942,65	7.655.326,90	-4.781.615,75	61,55%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú (Imports en euros)

L'estat d'execució dels crèdits destinats a inversions es detalla a continuació:

2023	Import	%
Crèdits inicials	3.602.718,78	28,97%
Crèdits reconduïts i modificacions de pressupost	8.834.223,87	71,03%
Total pressupost	12.436.942,65	100,00%
Crèdits liquidats	7.655.326,90	
% execució	61,55%	

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú (Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriva l'observació següent:

Compensació d'una cessió obligatòria valorada incorrectament i satisfeta amb anterioritat a la percepció dels béns.

En compliment del que disposa l'article 33 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, derivat de la promoció d'una edificació per a ús residencial, es va meritjar la cessió obligatòria i gratuïta a favor del Comú de 446 metres quadrats de terreny, valorat en 557.606 euros.

En data 12 de maig de 2023, el Comú i el promotor urbanístic van subscriure un conveni pel qual es substituïa aquesta cessió de terrenys o el seu equivalent en efectiu per un nucli de comunicació vertical, d'escala i ascensor, a construir annexat a l'edifici que es promovia i d'utilització independent, per a comunicar l'Av. de Sant Antoni amb el camí ral.

Aquest nucli de comunicació vertical ha estat valorat en 1.396.904 euros, havent satisfet el Comú la diferència, de 839.298 euros, compensant-la dels imports liquidats al promotor urbanístic en concepte d'impost sobre construcció i altres tributs meritats per la promoció.

La valoració del nucli de l'escala i ascensor s'ha determinat atenent al valor en venda que hagués obtingut el promotor d'haver pogut destinar els diferents espais a cedir a construir i comercialitzar habitatges, locals, trasters o aparcaments segons les tipologies i usos de cada planta, resultant-ne un valor per metre quadrat edificat cedit de 4.063 euros.

Aquest mètode de valoració dona un resultat que no es correspon amb el valor equivalent del terreny que reclama l'article 33.3 del DLTRLGOTU, atès que no es basa en el cost que hauria suportat el Comú d'haver promogut aquesta unitat, a la vegada que incorpora una previsió de benefici per al promotor per una activitat que no es vincula a l'objecte de la cessió pactada.

Atenent a l'anterior, s'estima que la unitat annex d'escala i ascensor estaria sobrevalorada en 460 mil euros; resultat de detreure a la valoració efectuada, el benefici del promotor i els majors costos unitaris de construcció de les plantes superiors.

Addicionalment, cal destacar que, com s'ha indicat, el Comú ha satisfet la diferència de cost de l'obra quan aquesta no s'havia iniciat, fet que és contrari al que disposa l'article 88.5 de la LFC.

Les accions que ocasionen perjudicis econòmics a les finances comunals són susceptibles de generar l'exigència de responsabilitats en els termes que preveu l'article 111 de la LFC.

D'acord amb els arts. 25 i 26 del Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, l'aprovació de l'informe podria comportar l'inici del procediment sancionador.

2.2.12. Actius financers de despeses

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

TRANSFERÈNCIES CORRENTS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
86	Adquisició d'accions i participacions	1.461.500,00	-	1.461.500,00	1.461.500,00	-	100,00%
860	D'empreses nacionals	1.461.500,00	-	1.461.500,00	1.461.500,00	-	100,00%
8	Actius financers	1.461.500,00	-	1.461.500,00	1.461.500,00	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.3. Estats financers

Estat de situació financera

ACTIUS	Notes	31/12/2023	31/12/2022
Actius corrents		23.451.390,99	17.352.918,55
Efectius i equivalents a l'efectiu	4	19.486.835,37	14.732.878,06
Actius financers	5	0,00	0,00
Comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació	6	3.843.820,38	2.497.874,62
Comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació	6	71.974,46	73.795,55
Inventaris	7	0,00	0,00
Pagaments anticipats		48.760,78	48.370,32
Actius en estat de venda		0,00	0,00
Actius no corrents		102.601.928,53	96.546.704,86
Actius financers	5	29.157.252,22	28.141.754,54
Propietats d'inversió	8	0,00	0,00
Propietat, planta i equipament	9	73.277.727,54	68.252.452,28
Actius intangibles	10	166.948,77	152.498,04
Actius totals		126.053.319,52	113.899.623,41
PASSIUS	Notes	31/12/2023	31/12/2022
Passius corrents		4.004.587,65	3.829.703,53
Comptes a pagar	11	3.019.720,57	2.851.201,83
Passius financers	12	973.242,37	967.295,47
Provisions a curt termini	13	14.610,06	11.206,23
Cobraments anticipats	14	0,00	0,00
Passius no corrents		2.654.328,67	3.509.827,64
Passius financers	12	2.654.328,67	3.509.827,64
Provisions a llarg termini	13	0,00	0,00
Passius totals		6.661.901,67	7.339.531,17
ACTIUS NETS/PATRIMONI	Notes	31/12/2023	31/12/2022
Patrimoni		0,00	0,00
Reserves		0,00	0,00
Resultats d'exercicis anteriors		109.565.281,37	87.439.434,58
Resultat de l'exercici		9.826.136,48	19.120.657,66
Interessos minoritaris		0,00	0,00
Subvencions i ajustos per canvi de valor		0,00	0,00
Total actius nets/patrimoni		119.391.417,85	106.560.092,24
Total passiu i patrimoni		126.053.319,52	113.899.623,41

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

Estat de rendiment financer

Ingressos	Notes	31/12/2023	31/12/2022
Impostos	16	7.367.964,26	7.490.929,86
Quotes, multes, penalitzacions i llicències	16	598.737,99	462.677,58
Transferències d'altres entitats governamentals	16	9.617.800,38	8.281.446,37
Taxes i ingressos per transaccions amb contraprestació	17	2.912.610,42	3.603.079,85
Ingressos financers	17	121.066,79	121.502,44
Altres ingressos	17	4.365.169,62	12.515.652,81
Ingressos totals		24.983.349,46	32.475.288,91
Despeses			
Sous, salaris i beneficis als treballadors	18	(4.398.611,09)	(4.011.876,04)
Subvencions i altres pagaments per transferències	19	(1.061.155,86)	(1.065.271,49)
Subministraments i material pel consum	20	0,00	0,00
Altres despeses de gestió ordinària	21	(5.396.746,90)	(4.701.182,26)
Despeses de depreciació i amortització	8,9 i 10	(3.530.709,60)	(3.393.535,16)
Deteriorament del valor d'actius i passius financers	22	(602.840,89)	(129.838,24)
Despeses financeres	23	(167.148,64)	(52.928,06)
Altres despeses		0,00	0,00
Despeses totals		(15.157.212,98)	(13.354.631,25)
Participació en resultat positiu (estalvi) d'associades		0,00	0,00
Resultat (estalvi o desestalvi) del període		9.826.136,48	19.120.657,66
Atribuïble a:			
Propietaris de l'entitat controladora		0,00	0,00
Interessos minoritaris		0,00	0,00
		9.826.136,48	19.120.657,66

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

Estat de fluxos d'efectiu

	2023	2022
I. FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS DE GESTIÓ		
A) Cobraments :	23.555.974,11	20.847.580,59
1. Ingressos tributaris i urbanístics	9.142.768,33	7.550.536,99
2. Transferències i subvencions rebudes	9.618.825,50	8.272.525,64
3. Vendes i prestacions de serveis	2.987.970,89	3.496.383,60
4. Gestió de recursos recaptats per compte d'altres ens	92.512,18	114.163,97
5. Interessos i dividendes cobrats	121.066,79	121.502,44
6. Altres cobraments	1.592.830,42	1.292.467,95
B) Pagaments :	12.118.361,29	11.126.432,48
7. Despeses de personal	4.395.708,26	4.008.434,38
8. Transferències i subvencions concedides	1.042.155,86	1.075.271,49
9. Aprovisionaments	5.332.955,78	4.818.689,97
10. Altres despeses de gestió	1.670,83	1.467,15
11. Gestió de recursos recaptats per compte d'altres ens	71.957,93	121.725,99
12. Interessos pagats	159.385,11	51.869,08
13. Altres pagaments	1.114.527,52	1.048.974,42
Fluxos nets d'efectiu per activitats de gestió (+ A-B)	11.437.612,82	9.721.148,11
II. FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ		
c) Cobraments	3.501.886,13	5.837,32
1. Venda d'inversions reals	3.501.886,13	5.837,32
2. Venda d'actius financers	0,00	0,00
3. Unitat d'activitat	0,00	0,00
4. Altres cobraments de les activitats d'inversió	0,00	0,00
D) Pagaments	9.277.079,38	6.400.238,19
5. Compra d'inversions reals	7.815.579,38	4.938.738,19
6. Compra d'actius financers	1.461.500,00	1.461.500,00
7. Unitat d'activitat	0,00	0,00
8. Altres pagaments de les activitats d'inversió	0,00	0,00
Fluxos nets d'efectiu per activitats d'inversió (+ C-D)	-5.775.193,25	-6.394.400,87
III. FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT		
E) Augments en el patrimoni	0,00	0,00
1. Cobraments per aportacions de l'entitat o entitats propietàries	0,00	0,00
F) Pagaments a l'entitat o entitats propietàries	0,00	0,00
2. Devolució d'aportacions i repartiment de resultats a entitats propietàries	0,00	0,00
G) Cobraments per emissió de passius financers	0,00	1.400.000,00
3. Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
4. Prèstecs rebuts	0,00	1.400.000,00
5. D'altres deutes	0,00	0,00
H) Pagaments per reemborsament de passius financers	925.751,88	832.529,31
6. Obligacions i altres valors negociables	0,00	0,00
7. Prèstecs rebuts	925.751,88	832.529,31
8. D'altres deutes	0,00	0,00
Fluxos nets d'efectiu per activitats de finançament (+ E-F + G-H)	-925.751,88	567.470,69
IV. FLUXOS D'EFFECTIU PENDENTS DE CLASSIFICACIÓ		
I) Cobraments pendents d'aplicació	16.959,95	11.279,13
J) Pagaments pendents d'aplicació	-329,67	-329,67
Fluxos nets d'efectiu pendents de classificació (+ I-J)	17.289,62	11.608,80
V. EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	0,00	0,00
VI. INCREMENT / disminució NETA DE L'EFFECTIU I ACTIUS LÍQUIDS EQUIVALENTS A EFFECTIU (I + II + III + IV + V)	4.753.957,31	3.905.826,73
Efectiu i actius de líquids equivalents a l'efectiu a l'inici de l'exercici	14.732.878,06	10.827.051,33
Efectiu i actius de líquids equivalents a l'efectiu al final de l'exercici	19.486.835,37	14.732.878,06

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat pressupostari i el resultat comptable de l'exercici

Capítol	Liquidació pressupost	Comptabilitat	Diferència
INGRESSOS (drets liquidats)	27.180.503,40	24.983.349,46	2.240.691,24
Impostos directes	5.147.176,36	5.147.069,24	107,12
Impostos indirectes	2.220.895,02	2.220.895,02	0,00
Taxes i altres ingressos	4.418.446,43	4.418.179,96	266,47
Transferències corrents	7.231.784,03	7.231.784,03	0,00
Transferències de capital	2.386.016,35	2.386.016,35	0,00
Ingressos patrimonials	274.299,08	274.299,08	0,00
Venda d'inversions reals	5.501.886,13	3.261.568,48	2.240.317,65
Actius financers	0,00	0,00	0,00
Passius financers	0,00	0,00	0,00
Deterioraments/Reversions	0,00	43.537,30	(43.537,30)
DESPESES (oblig. Liquidades)	21.084.738,47	15.057.320,50	6.027.417,97
Despeses de personal	4.395.207,26	4.398.611,09	(3.403,83)
Consum de béns corrents i serveis	5.441.868,81	5.396.746,90	45.121,91
Despeses financeres	164.163,29	167.148,64	(2.985,35)
Transferències corrents	1.042.155,86	1.061.155,86	(19.000,00)
Inversions reals	7.655.326,90	0,00	7.655.326,90
Transferències de capital	0,00	0,00	0,00
Actius financers	1.461.500,00	0,00	1.461.500,00
Passius financers	924.516,35	0,00	924.516,35
Deterioraments/Reversions	0,00	602.840,89	(602.840,89)
Amortitzacions	0,00	3.530.709,60	(3.530.709,60)
RESULTAT	6.095.764,93	9.826.136,48	9.826.136,48
RESULTAT PRESSUPOSTARI			6.095.764,93
Provisió per retribucions de personal			-3.403,83
Despeses anticipades 2023 - 2022			390,46
Meritament factures 2022 - 2023			-52.318,55
Meritament despeses financeres			-2.985,35
Despeses de béns corrents pendent a justificar			97.050,00
Transferències corrents a justificar - justificades			-19.000,00
Obligacions reconegudes Capítol 6 Inversions reals			7.655.326,90
Obligacions reconegudes Capítol 8 Actius financers			1.461.500,00
Obligacions reconegudes Capítol 9 Passius financers			924.516,35
Drets cancel·lats			-373,59
Baixes d'immobilitzat			-2.240.317,65
Deterioraments/Reversions			-559.303,59
Amortitzacions			-3.530.709,60
Reversió actiu financer			0,00
Altres casuístiques			0,00
RESULTAT COMPTABLE			9.826.136,48

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.1. Efectiu i equivalents a l'efectiu

Es presenta a continuació el compte de tresoreria retut per l'entitat:

Concepte	2023	2022
1. Cobraments	47.854.068,09	36.166.489,54
(+) Operacions pressupostàries	25.587.674,21	20.988.659,05
<i>Pressupost corrent</i>	23.634.983,28	19.769.852,60
<i>Pressupost tancat</i>	1.952.690,93	1.218.806,45
(+) Operacions extra pressupostàries	22.266.393,88	15.177.830,49
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-43.100.110,78	-32.260.662,81
(-) Operacions pressupostàries	-21.134.707,10	-17.188.499,57
<i>Pressupost corrent</i>	-18.729.713,27	-14.565.129,17
<i>Pressupost tancat</i>	-2.404.993,83	-2.623.370,40
(-) Operacions extra pressupostàries	-21.965.403,68	-15.072.163,24
Flux de tresoreria (1+2)	4.753.957,31	3.905.826,73
Saldo final de tresoreria 31/12/20XX-1	14.732.878,06	10.827.051,33
3. Saldo final de tresoreria 31/12/202XX	19.486.835,37	14.732.878,06

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació
Caixa	19.996,03	28.043,86	-8.047,83
Andbanc	882.117,30	1.168.135,43	-286.018,13
Mora Banc	11.388.197,78	7.377.896,72	4.010.301,06
Crèdit Andorrà	7.044.766,08	5.886.918,69	1.157.847,39
Vallbanc	-	198.175,18	-198.175,18
Pagaments a justificar	151.758,18	73.708,18	78.050,00
Total	19.486.835,37	14.732.878,06	4.753.957,31

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

De la revisió d'aquesta àrea se n'extreu l'observació següent:

Mitjans de pagament

Durant els treballs de fiscalització s'ha constatat que el Comú, com la majoria dels ens, es troba confrontat amb la necessitat d'utilitzar, per a cert tipus de despeses, modalitats de pagament no expressament contemplades dins la normativa aplicable (targetes de crèdit, pagament digital a través de xarxes de comunicació,...) aplicant posteriorment procediments de regularització que no s'ajusten estrictament a la seqüència prevista per la LFC i el DLTRLGFP.

Donat l'interès que aquesta utilització pot tenir, es recomana la regulació d'aquests nous sistemes de pagament, dins del seu àmbit de competències, per arbitrar els pagaments que, eventualment, es puguin efectuar amb aquests mitjans.

Mancomunació de signatures

D'acord amb la informació analitzada es detecta que existeix l'opció d'operar de forma telemàtica amb diversos límits de forma individual o indistinta per part del Comú.

Aquesta pràctica comporta una debilitat de control intern pel que es recomana adaptar els procediments telemàtics al principi de mancomunació que ha de regir en la gestió dels fons públics.

Amb tot, en la resposta rebuda a la circularització d'una entitat bancària segueix inclosa, com a persona amb signatura autoritzada, l'anterior director de finances pel que fa a utilitzar els mitjans de pagament telemàtics.

2.3.2. Comptes a cobrar

El desglossament de l'epígraf de comptes a cobrar segons l'estat de situació financera retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació
Deutors pressupostaris	4.367.009,25	2.925.424,56	1.441.584,69
Deutors no pressupostaris	31.963,28	13.963,32	17.999,96
Administracions Públiques	71.974,46	73.795,55	-1.821,09
Provisió per insolvència	-555.152,15	-441.513,26	-113.638,89
Total	3.915.794,84	2.571.670,17	1.344.124,67

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

El detall del saldo dels comptes a cobrar de transaccions amb contraprestació es resumeix en el quadre següent:

Comptes a cobrar	Euros	
	31/12/2023	01/01/2023
Deteriorament de valor de crèdits	(555.152,15)	(441.513,26)
Operacions de gestió	(555.152,15)	(441.513,26)
Deutors per drets reconeguts. Pressupost d'ingressos corrent.	4.016.714,42	2.434.203,37
Operacions de gestió	2.016.714,42	2.434.203,37
Altres inversions financeres	2.000.000,00	0,00
Deutors per drets reconeguts. Pressupostos d'ingressos tancats.	972.733,63	858.159,88
Drets anul·lats de pressupost corrent	(499.107,58)	(572.992,55)
Drets anul·lats de pressupost tancats	(150.498,73)	(17.398,87)
Devolució d'ingressos	27.913,31	378.105,70
Drets cancel·lats en espècie del pressupost corrent	0,00	(11.296,37)
Drets cancel·lats en espècie de pressupostos tancats	(745,80)	(143.356,60)
Deutors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	31.963,28	13.963,32
Total	3.843.820,38	2.497.874,62

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

El detall del saldo dels comptes a cobrar de transaccions sense contraprestació es resumeix en el quadre següent:

Comptes a cobrar	Euros	
	31/12/2023	31/12/2022
Deutors per IGI repercutit	1.023,04	1.245,77
Tresor públic Deutor	70.951,42	72.549,78
Tresor públic deutor per IGI	70.951,42	72.549,78
Tresor públic deutor per altres conceptes	0,00	0,00
Impostos meritats pendents de liquidar	0,00	0,00
Organismes de previsió social, deutors	0,00	0,00
Seguretat social	0,00	0,00
Altres organismes de previsió social deutors	0,00	0,00
Tresor públic IGI suportat	0,00	0,00
Total	71.974,46	73.795,55

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.3. Pagaments anticipats

El detall dels pagaments anticipats que figuren a l'actiu corrent de l'estat de situació financera és el següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2023	Saldo a 31/12/2022	Variació
Pagaments anticipats	48.760,78	48.370,32	390,46
Total	48.760,78	48.370,32	390,46

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.3.4. Actius financers no corrents

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la següent manera:

Descripció	Saldo a 31/12/2022	Altes	Baixes	Traspassos	Saldo a 31/12/2023
Cartera de valors a llarg termini	55.492.196,79	-	-	-	55.492.196,79
Adquisició de participacions preferents	2.923.000,00	1.461.500,00	-	-	4.384.500,00
Fiances i dipòsits constituïts a llarg termini	6.817,54	-	-337,62	-	6.479,92
Provisions	-30.280.259,79	-445.664,70	-	-	-30.725.924,49
Total	28.141.754,54	1.015.835,30	-337,62	-	29.157.252,22

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

L'epígraf de participacions a llarg termini en entitats de dret públic inclou a 31 de desembre la següent composició, neta de provisions:

Entitat	% participació	Import participació
SETAP 365, SA	19,96%	24.708.095,68
Altres participacions a llarg termini		58.176,62
Total		24.766.272,30

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

2.3.5. Propietat, planta i equipament

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen de la següent manera:

Gestió comptable del patrimoni

	01/01/2023	Adicions	Baixes	Traspassos	31/12/2023	
Cost	Terenys i béns naturals	21.062.252,55	3.156.285,78	0,00	0,00	24.218.538,33
	Construccions	37.804.355,61	259.555,91	2.999.774,18	2.309.481,88	37.373.619,22
	Infraestructures	32.786.034,55	1.431.579,02	0,00	1.922.464,20	36.140.077,77
	Béns del patrimoni històric	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Maquinària i utilatge	23.932.911,35	91.171,53	0,00	0,00	24.024.082,88
	Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	2.836.947,95	0,00	0,00	0,00	2.836.947,95
	Mobiliari	2.162.890,54	51.446,89	0,00	0,00	2.214.337,43
	Equips per a processos d'informació	462.820,50	31.951,58	0,00	0,00	494.772,08
	Elements de transport	988.377,21	132.358,00	0,00	0,00	1.120.735,21
	Altre propietat, planta i equipament	4.963.606,72	0,00	0,00	459.126,42	5.422.733,14
	Adaptació de terrenys i béns naturals. Propietat, planta i equipament (en curs)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Construccions en curs. Propietat, planta i equipament	693.246,33	1.877.071,49	0,00	(2.309.481,88)	260.835,94
	Infraestructures en curs	185.702,80	2.814.446,12	0,00	(1.922.464,20)	1.077.684,72
	Béns del patrimoni històric en curs	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Maquinària i utilatge en muntatge	0,00	839.298,25	0,00	0,00	839.298,25
	Instal·lacions tècniques i altres instal·lacions en muntatge	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Equips per a processos d'informació en muntatge	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avançaments per a propietat, planta i equipament i propietats d'inversió.	397.215,36	61.911,06	0,00	(459.126,42)	0,00	
Total	128.276.361,47	10.747.075,63	2.999.774,18	0,00	136.023.662,92	
Depreciació Acumulada		01/01/2023	Adicions	Baixes	Traspassos	31/12/2023
	Amortització acumulada de terrenys i béns naturals	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Amortització acumulada de construccions	(18.245.421,07)	(1.277.275,38)	(759.456,53)	0,00	(18.763.239,92)
	Amortització acumulada d'infraestructures	(18.985.901,69)	(1.013.933,87)	0,00	0,00	(19.999.835,56)
	Amortització acumulada de béns del patrimoni històric	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Amortització acumulada de maquinària i utilatge	(14.727.876,02)	(822.516,59)	0,00	0,00	(15.550.392,61)
	Amortització acumulada d'instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	(2.404.122,28)	(56.125,71)	0,00	(859,44)	(2.461.107,43)
	Amortització acumulada de mobiliari	(1.914.297,36)	(34.848,25)	0,00	0,00	(1.949.145,61)
	Amortització acumulada d'equips per a processos d'informació	(393.838,65)	(33.278,06)	0,00	0,00	(427.116,71)
	Amortització acumulada d'elements de transport	(678.954,66)	(72.891,32)	0,00	0,00	(751.845,98)
	Amortització acumulada d'altre propietat, planta i equipament	(2.673.497,46)	(169.754,10)	0,00	0,00	(2.843.251,56)
Total	(60.023.909,19)	(3.480.623,28)	(759.456,53)	(859,44)	(62.745.935,38)	
Deteriorament	Deteriorament de valor de terrenys i béns naturals	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor de construccions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor d'infraestructures	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor de béns del patrimoni històric	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor de maquinària i utilatge	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor d'instal·lacions tècniques i altres instal·lacions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor de mobiliari	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor d'equips per a processos d'informació	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor d'elements de transport	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor d'altre propietat, planta i equipament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor per usdefruit cedit de terrenys i béns naturals	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor per usdefruit cedit de construccions.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor per usdefruit cedit d'infraestructures	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor per usdefruit cedit de béns del patrimoni històric	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Deteriorament de valor per usdefruit cedit d'un altre propietat, planta i equipament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Valor Net Comptes	68.252.452,28	7.266.452,35	2.240.317,65	(859,44)	73.277.727,54

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.6. Actius intangibles

Els moviments d'aquest epígraf es resumeixen de la següent manera:

	01/01/2023	Adicions	Baixes	Traspassos	31/12/2023
Cost					
Inversió en desenvolupament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Propietat industrial i intel·lectual	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aplicacions informàtiques	658.879,31	64.537,05	0,00	0,00	723.416,36
Inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament o cedit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Avançaments per a immobilitzacions intangibles	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres immobilitzat intangible	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	658.879,31	64.537,05	0,00	0,00	723.416,36
Depreciació Acumulada					
Amortització acumulada d'inversió en desenvolupament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Amortització acumulada de propietat industrial i intel·lectual	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Amortització acumulada d'aplicacions informàtiques	(506.381,27)	(50.086,32)	0,00	0,00	(556.467,59)
Amortització acumulada d'inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Amortització acumulada d'altres immobilitzat intangible.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	(506.381,27)	(50.086,32)	0,00	0,00	(556.467,59)
Deteriorament					
Deteriorament de valor de propietat industrial i intel·lectual	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deteriorament de valor d'aplicacions informàtiques	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deteriorament de valor d'inversions sobre actius utilitzats en règim d'arrendament	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Deteriorament d'altres immobilitzat intangible	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Valor Net Comptes	152.498,04	14.450,73	0,00	0,00	166.948,77

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.7. Comptes a pagar

El detall d'aquest epígraf és com segueix:

Comptes per pagar	Euros	
	31/12/2023	31/12/2022
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupost de despeses corrent	(2.355.025,20)	(2.405.162,83)
Operacions de gestió	(427.841,43)	(321.269,23)
Altres comptes per pagar	(1.461.500,00)	(1.461.500,00)
Altres deutes	(465.683,77)	(622.393,60)
Creditors per obligacions reconegudes. Pressupostos de despeses tancades	(149,00)	(70,00)
Creditors per devolució d'ingressos i altres minoracions	(373,59)	0,00
Creditors per operacions pendents d'aplicar a pressupost	(108.434,51)	(56.115,96)
Creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	(68.684,85)	(30.130,64)
Altres creditors no pressupostaris	(395.120,75)	(275.780,87)
Cobraments pendents d'aplicació	(16.959,95)	(11.279,13)
Total	(2.944.747,85)	(2.778.539,43)

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

Comptes per pagar	Euros	
	31/12/2023	31/12/2022
Creditors per IGI suportat	(12.948,83)	(7.728,60)
Tresor públic, creditor per diversos conceptes.	(5.512,89)	(4.811,09)
Tresor públic, creditor per retencions practicades	(5.512,89)	(4.811,09)
Organismes de previsió social, creditors	(56.511,00)	(60.122,71)
Seguretat social	(34.487,16)	(31.356,92)
Altres organismes de previsió social creditors	(22.023,84)	(28.765,79)
Tresor públic IGI repercutit	0,00	0,00
Total	(74.972,72)	(72.662,40)

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.8. Passius financers corrents

El desglossament de l'epígraf de passius financers corrents es resumeix en el quadre següent:

Passius financers corrents	Euros	
	31/12/2023	31/12/2022
Deutes a curt termini per préstecs rebuts i altres conceptes	(949.880,54)	(940.752,57)
Fiances i dipòsits rebuts i constituïts a curt termini	(23.361,83)	(26.542,90)
Total Passius financers corrents	(973.242,37)	(967.295,47)

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.9. Provisions a curt termini

El detall de moviments de les provisions a curt termini es resumeix de la següent manera:

Provisions	Provisió per retribucions al personal	Provisió per a responsabilitats	Provisió per desmantellament, retirada o rehabilitació de l'immobilitzat	Provisió a curt termini per a devolució d'ingressos	Altres provisions	Total
Situació a principis del període	(11.206,23)	0,00	0,00	0,00	0,00	(11.206,23)
Augment de provisions	(14.610,06)	0,00	0,00	0,00	0,00	(14.610,06)
Provisions utilitzades	11.206,23	0,00	0,00	0,00	0,00	11.206,23
Total a 31 de Desembre de 2023	(14.610,06)	0,00	0,00	0,00	0,00	(14.610,06)

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.10. Endeutament i passius financers no corrents

La liquidació del pressupost de despeses financeres, així com de passius financers de despeses presenten el següent detall:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
31	Interessos de préstecs	102.720,00	44.000,00	146.720,00	146.234,77	-485,23	99,67%
310	Interessos de préstecs	102.720,00	44.000,00	146.720,00	146.234,77	-485,23	99,67%
33	Interessos de comptes corrents	748,69	-	748,69	-	-748,69	-
330	Interessos de comptes corrents	748,69	-	748,69	-	-748,69	-
34	Altres despeses financeres	18.000,00	-	18.000,00	17.928,52	-71,48	99,60%
349	Altres despeses financeres	18.000,00	-	18.000,00	17.928,52	-71,48	99,60%
3	Despeses financeres	121.468,69	44.000,00	165.468,69	164.163,29	-1.305,40	99,21%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

PASSIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2023	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2023	(2) LIQUIDAT 2023	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
91	Amortització de préstecs a ll/t	942.582,00	-	942.582,00	924.516,35	-18.065,65	98,08%
911	Amortització de préstecs a ll/t	942.582,00	-	942.582,00	924.516,35	-18.065,65	98,08%
9	Passius financers	942.582,00	-	942.582,00	924.516,35	-18.065,65	98,08%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

L'estat d'endeutament que presenta el Comú corresponent a l'exercici és el següent:

Detall de l'endeutament comunal a 31 de desembre de l'exercici 2023 i 2022 segons la Llei de Finances Comunals:

QUADRE D'ENDEUTAMENT

Ingressos liquidats exercici 2020	17.495.850
Ingressos liquidats exercici 2021	18.840.908
Ingressos liquidats exercici 2022	20.592.035
Total Base de càlcul	18.976.264

ENDEUTAMENT	Total disposat a 31/12/2023
Endeutament Comú de la Massana a llarg termini	3.441.419
-Comptabilitzat a llarg termini	2.500.257
-Comptabilitzat a curt termini	941.163
Total Endeutament Comú de la Massana	3.441.419

	Total disposat a 30/04/2023
Endeutament d'EMAP, SAU a llarg termini (100%)	4.197.914
-Comptabilitzat a llarg termini	3.891.347
-Comptabilitzat a curt termini	306.567
Garanties i avals	157.440
Total Endeutament d'EMAP, SAU	4.355.354

Total Endeutament	7.796.773	
% Sobre la base de càlcul	41,09%	Màxim 200%

ENDEUTAMENT A CURT TERMINI	Total disposat a 31/12/2023	
Comú de la Massana - Endeutament a curt termini	-	
EMAP, SAU - Endeutament a curt termini	-	
Total Endeutament a curt termini	-	
% Sobre la base de càlcul	0,00%	Màxim 40%

(*) Les dades de l'endeutament d'EMAP SAU s'han extret dels comptes anuals consolidats i l'informe de gestió consolidat, juntament amb l'informe d'auditoria a 30 d'abril de 2022 i de 2023 de SETAP 365 SA i societats dependents.

Font: Comú de La Massana
(Imports en euros)

El resultat de l'anàlisi d'aquest apartat efectuada pel Tribunal es recull a continuació:

Endeutament comunal

Es presenta a continuació l'estat de l'endeutament a 31 de desembre de 2023, calculat pel Tribunal de Comptes d'acord amb els criteris que determina la LFC en el seu títol III, capítol III, fent menció de la situació en relació als paràmetres de control que estableix aquesta mateixa Llei. Pel que fa a les societats públiques i altres societats participades, tot i que del títol III, capítol III, endeutament, i del títol V, pressupost, despeses públiques i comptabilitat, de la LFC es desprèn que per les primeres els exercicis de referència han de coincidir amb els del Comú, no s'ha pogut utilitzar aquesta informació pel fet que els estats financers presentats per algunes d'aquestes no coincideixen amb l'any natural. En conseqüència, en aquests casos els càlculs s'han fet tenint en compte els darrers comptes de les societats tancats i auditats anteriors a 31 de desembre de l'exercici objecte del present informe.

D'acord amb la Llei 36/2021, del 16 de desembre, de les finances comunals, en especial en el seu article 56, l'endeutament comunal va referit a la mitja dels ingressos totals liquidats en els pressupostos corresponents als tres anys naturals immediatament anteriors, excloent del total dels ingressos els corresponents a operacions d'endeutament i els procedents de l'alienació del patrimoni.

Per a determinar aquesta magnitud de referència, el Tribunal ha ajustat els ingressos que foren retuts pel Comú amb les incidències que els afecten, en el cas que n'hi hagi, i que es van posar de manifest en la fiscalització de cadascun dels exercicis:

Concepte	2020	2021	2022
Ingressos totals liquidats	17.495.850	18.840.907	21.997.873
- Capítol IX Passius financers (ingressos)	-	-	-1.400.000
- Capítol VI Alienació d'inversions reals	-	-	-5.837
Ajustaments	-	-	-
Total	17.495.850	18.840.907	20.592.036
Mitjana base de càlcul	18.976.264		

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

L'endeutament es presenta calculat sobre la base dels imports dels préstecs, dels crèdits, dels avals i de les garanties atorgades i calculat addicionant a les xifres anteriors els imports disposats de les pòlisses de tresoreria contractades, donat que, com determina l'article 56.2 de la LFC constitueix l'endeutament a curt termini, entre d'altres, la contractació de préstecs i crèdits atorgats per entitats financeres per a cobrir desfasaments transitoris de tresoreria.

	Càlcul sobre imports disposats	Paràmetres de control segons la LFC
Mitjana base de càlcul	18.976.264	
Endeutament bancari del Comú	3.441.419	
Deute per avals de préstecs	4.197.914	
Deute per avals de pòlisses	-	
Endeutament entitats participades	-	
Endeutament total	7.639.333	
% sobre base de càlcul	40,26%	Màxim 200%
Endeutament a curt termini del Comú	-	
Endeutament a curt termini entitats participades	-	
Endeutament a curt termini	-	
% sobre base de càlcul	-	Màxim 40%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

El detall dels imports que s'han utilitzat per a determinar el càlcul de l'endeutament és el següent:

Concepte	Imports disposats
Endeutament del Comú a llarg termini	3.441.419
- Comptabilitzat a llarg termini	2.494.524
- Comptabilitzat a curt termini	946.895
Endeutament del Comú a curt termini	-
Deute per avals de préstecs	4.197.914
Deute per avals de pòlisses	-
Endeutament d'EMAP, SA a llarg termini a 30/04/23 (19,97%)	-
- Comptabilitzat a llarg termini	-
- Comptabilitzat a curt termini	-
Endeutament d'EMAP, SA a curt termini a 30/04/23 (19,97%)	-
Proveïdors d'immobilitzat d'EMAP, SA a 30/04/23 (19,97%)	-
Endeutament d'ENSISA a llarg termini a 30/04/23 (19,90%)	-
- Comptabilitzat a llarg termini	-
- Comptabilitzat a curt termini	-
Endeutament d'ENSISA a curt termini a 30/04/23 (19,90%)	-
Proveïdors d'immobilitzat d'ENSISA a 30/04/23 (19,90%)	-
Total endeutament	7.639.333
Endeutament del Comú a curt termini	-
Endeutament d'EMAP, SA a curt termini a 30/04/23 (19,97%)	-
Endeutament d'ENSISA a curt termini a 30/04/23 (19,90%)	-
Total endeutament a curt termini	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

De l'anàlisi anterior en resulten les incidències següents:

Càlcul de l'endeutament

L'endeutament que presenta el Comú és superior en 157.440 euros al que resulta d'aplicar els criteris de la LFC. La diferència està motivada per haver considerat com major endeutament els avals atorgats en garantia d'operacions diferents a les operacions financeres les quals, en atenció al que disposa l'art 54.2 de la LFC, no es tenen en compte a aquests efectes.

2.3.11. Actius nets/patrimoni

El quadre de moviments dels actius nets/patrimoni és el següent:

	Atribuïble a propietaris de l'entitat controladora						Interessos minoritaris	Total actius nets/ patrimoni
	Capital	Reserves	Subvencions i ajustos per canvi de valor	Resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Total		
Saldo a 31 de desembre de 2021	0,00	0,00	0,00	86.747.390,51	(129.565,56)	86.617.824,95	24.106.341,92	110.724.166,87
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2022	0,00	0,00	0,00	821.609,63	0,00	821.609,63	48.512,26	870.121,89
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres	0,00	0,00	0,00	821.609,63	0,00	821.609,63	48.512,26	870.121,89
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	129.565,56	129.565,56	0,00	129.565,56
Resultat positiu (estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	(129.565,56)	19.120.657,66	18.991.092,10	2.807.423,20	21.798.515,30
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	(129.565,56)	19.250.223,22	19.120.657,66	2.807.423,20	21.928.080,86
Saldo a 31 de desembre de 2022	0,00	0,00	0,00	87.439.434,58	19.120.657,66	106.560.092,24	26.962.277,37	133.522.369,61
Canvis en els actius nets/patrimoni per al 2023	0,00	0,00	0,00	3.005.189,13	0,00	3.005.189,13	-269.533,85	2.735.655,28
Pèrdues per revaluació de propietats, planta i equips	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pèrdues per revaluació d'inversions	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Altres	0,00	0,00	0,00	3.005.189,13	0,00	3.005.189,13	-269.533,85	2.735.655,28
Ingressos nets reconeguts directament en els actius nets/patrimoni	0,00	0,00	0,00	0,00	(19.120.657,66)	(19.120.657,66)	0,00	(19.120.657,66)
Resultat positiu (estalvi) del període	0,00	0,00	0,00	19.120.657,66	9.826.136,48	28.946.794,14	-233.957,47	28.712.836,67
Ingressos i despeses totals reconeguts durant el període	0,00	0,00	0,00	19.120.657,66	(9.294.521,18)	9.826.136,48	-233.957,47	9.592.179,01
Saldo a 31 de desembre de 2023	0,00	0,00	0,00	109.565.281,37	9.826.136,48	119.391.417,85	26.458.786,05	145.850.203,90

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.3.12. Altres ingressos

El quadre dels altres ingressos és el següent:

Altres ingressos	Euros	
	2023	2022
Beneficis procedents de propietat, planta i equipament	3.261.568,48	3.317,59
Reinteguments	0,00	59.784,00
Ingressos per arrendaments i cànons	68.439,80	73.134,59
Excessos i aplicacions de provisions i de pèrdues per deteriorament	43.537,30	11.909.644,81
Conveni mancomanat deixalleria comunal	84.792,49	77.691,28
Altres ingressos	51.791,22	27.835,27
Cessions econòmiques POUP	855.040,33	364.245,27
Total	4.365.169,62	12.515.652,81

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

2.4. Estat del romanent de tresoreria

L'estat retut per l'entitat ha estat el següent:

Conceptes	2023	2022
1 (+) Drets pendents de cobrament	3.873.351,53	2.553.245,26
(+) del pressupost corrent	3.545.520,15	2.228.020,15
(+) de pressupostos tancats	821.489,10	697.404,41
(+) d'operacions no pressupostàries	78.454,38	80.613,09
(-) de cobrament dubtós	(555.152,15)	(441.513,26)
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	(16.959,95)	(11.279,13)
2 (-) Obligacions pendents de pagament	3.153.590,04	2.937.146,74
(+) del pressupost corrent	2.355.025,20	2.405.162,83
(+) de pressupostos tancats	149,00	70,00
(+) d'operacions no pressupostàries	798.415,84	531.913,91
(-) obligacions pendents d'aplicació definitiva	0,00	0,00
3 (+) Fons líquids	19.486.835,37	14.732.878,06
I Romanent de tresoreria afectat	499.833,84	4.386,72
II Romanent de tresoreria no afectat	19.706.763,02	14.344.589,86
III Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	20.206.596,86	14.348.976,58

Font: Comú de la Massana
(Imports en euros)

El romanent de tresoreria és un indicador de liquiditat del Comú i és el resultat dels resultats pressupostaris, superàvits o dèficits, acumulats per l'entitat al llarg dels diferents exercicis.

Quant a la liquidació d'un exercici en resulta un romanent de tresoreria negatiu, la LFC en el seu article 91, reclama que s'adoptin mesures de sanejament de les quals espera uns efectes en el curt termini, a l'objecte de recuperar la liquiditat de les finances comunals.

El romanent de tresoreria al qual es refereix l'article 91 de la LFC rep la denominació de romanent de tresoreria no afectat per a diferenciar-lo de l'anomenat romanent afectat, el qual és compost per aquell saldo pressupostari que és fruit d'haver liquidat uns ingressos pressupostaris de caire finalista que al tancament de l'exercici resten pendents d'aplicació a la finalitat que va motivar la seva percepció.

El Comú presenta sota la rúbrica de romanent de tresoreria afectat un import de 499.834 euros corresponent a les quantitats recaptades en concepte de cessió obligatòria del POUP i d'ajudes iniciativa privada.

2.5. Contractació pública

De la revisió que s'ha dut a terme relativa a la licitació i execució dels contractes administratius s'ha observat el següent:

Contracte menor que excedeix el límit normatiu

S'ha adjudicat un contracte per a la campanya de reconeixement geològic-geotècnic del projecte carrer d'enllaç adjudicat a Geotecma, SL per un import de 24.918 euros.

El contracte s'ha adjudicat mitjançant contractació directa per raó de l'import en haver-se pressupostat inicialment la quantitat de 23.999 euros. Aquesta quantia ha estat posteriorment ampliada en 919 euros, excedint el límit que imposa l'article 30.1d) de la LCP per a la utilització d'aquest procediment d'adjudicació.

Manca de publicació d'adjudicacions al BOPA

De la revisió d'expedients de contractació s'han detectat adjudicacions les quals no han estat publicades al BOPA, fet que és contrari al que disposa l'article 41.5 de la LCP. Aquest fet s'ha observat en les següents contractacions:

- Campanya de reconeixement geològic-geotècnic del projecte carrer d'enllaç adjudicat a Geotecma, SL per un import de 24.918 euros.
- Servei de manteniment dels productes de programari instal·lats en els equips adjudicat a T-Systems per un import de 40.834 euros.

Inexistència de contracte formalitzat

Segons el que disposa l'article 42.1 de la LCP, un cop publicada l'adjudicació s'ha de formalitzar un contracte entre les parts.

No obstant, l'article 9 de l'Ordinació del 29-12-2022 del projecte de pressupost per a l'any 2023, considera com a contractes menors tots aquells que tinguin un import inferior o igual als 24.000 euros per contractes d'obra i 15.000 euros pels contractes de subministrament i serveis, així com permet que la factura corresponent substitueixi el document contractual i l'acta de conformitat.

En la mostra realitzada, es detecten dos expedients de contractació, pels quals no s'ha formalitzat un contracte tot i no tenir la consideració de contractes menors:

- Servei de manteniment dels productes de programari instal·lats en els equips adjudicat a T-Systems per un import de 40.834 euros.
- Serveis d'autobús dels esports d'estiu i esport jove 2023 adjudicat a Novatel Autocars, SAU per import de 27.282 euros.

Acta de recepció dels subministraments

Els articles 55 i 108 de la LCP reclamen que l'Administració manifesti la seva conformitat als béns rebuts mitjançant la formalització d'una acta de conformitat.

El Comú no té la pràctica de formalitzar el referit document sent substituïda per la signatura d'un responsable en la factura o altre document mercantil, la qual només és vàlida per als subministraments menors.

Es recomana que s'estableixin procediments que donin compliment als requeriments normatius indicats anteriorment.

Verificació de la legitimació per a contractar

Pel que respecta als licitadors, l'entitat avalua la legitimitat per a contractar mitjançant l'obtenció d'una declaració genèrica responsable de no trobar-se en cap causa que ho impedeixi. Aquest procediment pot ser considerat poc eficaç, pel que es recomana que es requereixi una declaració explícita i responsable dels empresaris conforme no es troben en cap dels supòsits tipificats, a més dels que deriven de l'article 11 de la LCP, els regulats al Capítol primer i quart dels delictes contra la funció pública de la Llei qualificada del codi penal; així com dur a terme consultes en registres públics.

Pel que respecta als integrants de l'òrgan de contractació, s'haurien d'implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a l'article 114 del Codi de l'Administració referent a l'abstenció i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten la legitimació per a contractar.

2.6. Sostenibilitat de les finances públiques i estabilitat pressupostària i fiscal

Els objectius de sostenibilitat financera, estabilitat pressupostària i fiscal per a l'exercici 2023 foren publicats al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra núm. 145/2022 de data 14 de desembre de 2022. Els corresponents al Comú de La Massana, perquè aquest els consideri en l'elaboració i seguiment del marc pressupostari, eren, en relació a:

- L'objectiu d'endeutament, el 62,2% de la mitja dels ingressos totals liquidats en els pressupostos corresponents als tres anys naturals immediatament anteriors, calculat d'acord amb l'establert en la Llei de les finances comunals.
- L'objectiu de despesa permesa, 22.830.000 euros.
- L'objectiu de la despesa corrent o de funcionament, una taxa de creixement del 14,0%.

En data 16 de desembre de 2022, el Comú de La Massana va trametre al Tribunal de Comptes la revisió del marc pressupostari del Comú de La Massana per al mandat 2020/2023.

El Tribunal de Comptes, el 22 de desembre de 2022, va informar favorablement del marc pressupostari general indicat anteriorment.

Segons l'apartat 2.3.10 d'aquest informe, l'endeutament del Comú d'acord a l'article 12 del DLTRLSEPF és del 40,3%, tenint en compte els imports disposats, inferior a l'objectiu publicat, i inferior al límit del 200% establert en l'apartat 12.6 de la mateixa Llei.

Pel que fa a la despesa màxima permesa, establerta en l'article 15.3 del DLTRLSEPF, l'import liquidat ha estat de 18.698.722 euros, inferior a l'objectiu publicat i inferior al límit.

En el càlcul de la despesa màxima permesa no s'ha considerat els actius i passius financers (capítols 8 i 9), sempre i quan aquest reflecteixin únicament l'establert al capítol III, sobre endeutament de la Llei 36/2021, del 16 de desembre de les finances comunals i les seves modificacions posteriors.

El Comú ha liquidat una despesa corrent o de funcionament, d'acord a l'article 16 del DLTRLSEPF, del 11,1%, inferior a l'objectiu publicat sense trobar-se, al ser l'endeutament inferior al 180%, subjecta a la limitació establerta en l'apartat 16.3 de la mateixa Llei.

De la revisió de l'àrea es posen de manifest les incidències següents:

Avaluació del principi d'eficiència en la gestió dels recursos públics

El DLTRLSEPF determina l'eficiència com un dels principis bàsics que ha de regir la gestió dels recursos públics.

Per avaluar el grau d'acompliment d'aquest principi, la Llei preveu que l'administració pública es doti d'un instrument de control, en forma d'auditoria sobre la gestió econòmica realitzada en cadascun dels mandats polítics, preveient que els requisits i continguts de la mateixa es fixin de forma reglamentària.

No obstant l'anterior, el Tribunal no ha rebut les referides auditories a la conclusió del mandat polític 2016-2019 i del mandat polític 2020-2023 del Comú, contravenint l'article 8.4 del DLTRLSEPF.

2.7. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 93 de la LFC estableix com a finalitats de la gestió de la despesa comunal, a més de les preteses en les actuacions que s'impulsen pels òrgans de govern, els objectius d'economicitat i eficiència establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

En relació als mecanismes de mesura i control dels principis d'economicitat i eficiència indicats, així com aquells que se'n deriven del pressupost aprovat pel Ple del Comú, es formulen les següents observacions:

- Si bé el Comú disposa d'eines d'informació i seguiment centralitzades relacionades amb la planificació, execució i avaluació de les inversions, aquestes no són utilitzades de forma efectiva, en les decisions d'inversió efectuades per l'entitat i compromeses en el pressupost i no existeix un seguiment eficaç posterior.
- Fins a l'exercici fiscalitzat, no es disposa d'un sistema eficaç de comptabilitat de costos dels serveis i activitats que es presten que aportin informació suficient per a la presa de decisions en relació als objectius d'economia i eficiència.

En relació als objectius que figuren en l'expedient del pressupost cal indicar:

- Si bé s'han definit i implementat, pel 2023, indicadors que permeten la seva mesura en termes d'eficàcia, resta pendent avaluar pel Comú si són adequats i eficaços a la dimensió i els programes i activitats que executa l'entitat comunal.
- Igualment, no es té constància de la vinculació d'aquests a l'avaluació de l'acompliment del personal.

Polítiques i pràctiques mediambientals

Les polítiques que duen a terme les administracions públiques poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es retenen, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius del Comú.

Igualment, en el marc de l'avaluació del compliment de les normes que li són d'aplicació, pertoca al Tribunal conèixer i analitzar les iniciatives per a prevenir, minorar o pal·liar els efectes mediambientals de les seves activitats.

En aquest sentit, el Comú, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

De la informació analitzada s'ha observat l'existència de compromisos, plans, programes, i recursos destinats a atendre objectius de caire mediambiental.

Igualment, si bé no és objecte d'aquest treball avaluar-ne la seva eficàcia, s'han observat actuacions en diversos camps dels quals en destaca:

- Sistema parroquial de recollida selectiva i reciclatge de residus.
- Sistema de tractament d'aigües residuals de la parròquia.
- Sistema de tractament d'aqüífers i aigua potable de la parròquia.
- Actuacions per a la reducció i sensibilització del consum energètic en els edificis públics.
- Actuacions per a la reducció i sensibilització del consum d'aigua.
- Plans de protecció forestal, camins, espais naturals i parcs naturals.
- Campanyes de promoció i sensibilització.
- Mesures per a la reducció de la contaminació acústica, lumínica i atmosfèrica.

2.8. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Impostos directes	1.950.000	2.015.000	2.268.864	2.358.218	2.494.630	2.458.560	2.810.968	3.184.617
2. Impostos indirectes	500.000	550.000	569.081	850.000	850.000	900.000	1.500.000	1.608.000
3. Taxes i altres ingressos	1.956.800	1.948.613	2.360.690	2.480.970	2.681.856	2.786.539	3.253.171	3.074.894
4. Transferències corrents	5.389.596	5.575.546	5.628.733	5.926.800	5.972.701	5.202.501	5.572.712	6.334.810
5. Ingressos patrimonials	84.158	128.626	182.117	230.491	274.656	311.483	355.370	223.495
Ingressos corrents	9.880.554	10.217.785	11.009.485	11.846.479	12.273.844	11.659.083	13.492.221	14.425.816
7. Transferències de capital	2.386.848	2.261.506	2.266.777	2.272.495	2.277.333	2.283.163	2.288.963	2.404.082
8. Actius financers	-	-	-	-	-	-	-	750.000
Ingressos de capital	2.386.848	2.261.506	2.266.777	2.272.495	2.277.333	2.283.163	2.288.963	3.154.082
Total ingressos	12.267.402	12.479.290	13.276.261	14.118.974	14.551.177	13.942.246	15.781.184	17.579.898

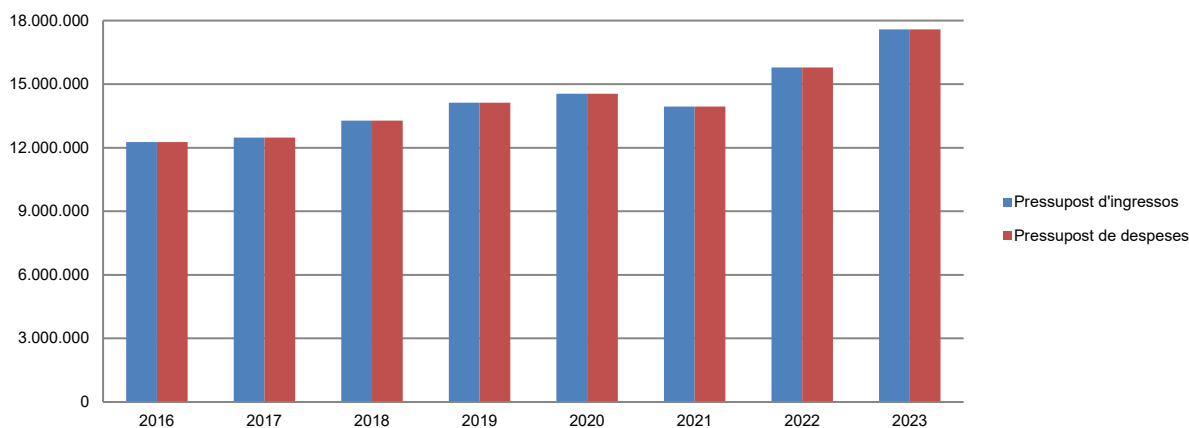
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2016	Pressupost 2017	Pressupost 2018	Pressupost 2019	Pressupost 2020	Pressupost 2021	Pressupost 2022	Pressupost 2023
1. Despeses de personal	3.664.863	3.778.687	3.889.963	3.983.356	4.153.460	4.038.452	4.273.604	4.666.074
2. Consum de béns corrents i serveis	3.722.359	3.533.029	3.666.500	3.740.745	3.998.803	4.262.914	4.734.644	5.734.528
3. Despeses financeres	98.797	73.207	67.532	61.746	55.905	49.578	43.780	121.469
4. Transferències corrents	886.301	931.491	881.575	927.509	937.080	982.824	1.050.094	1.051.026
Despeses corrents	8.372.320	8.316.414	8.505.570	8.713.356	9.145.248	9.333.768	10.102.122	11.573.097
6. Inversions reals	1.483.234	1.901.370	2.503.511	3.133.123	3.128.596	2.325.315	3.390.099	3.602.719
7. Transferències de capital	25.000	-	-	-	-	-	-	-
8. Actius financers	1.461.500	1.461.500	1.461.500	1.461.500	1.461.500	1.461.500	1.461.500	1.461.500
9. Passius financers	925.348	800.006	805.681	810.995	815.833	821.663	827.463	942.582
Despeses de capital	3.895.082	4.162.876	4.770.692	5.405.618	5.405.929	4.608.478	5.679.062	6.006.801
Total despeses	12.267.402	12.479.290	13.276.262	14.118.974	14.551.177	13.942.246	15.781.184	17.579.898

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023 (*)
1. Impostos directes	2.195.569	2.282.651	2.693.046	2.696.412	3.099.714	3.466.505	4.429.745	5.147.176
2. Impostos indirectes	1.352.561	1.555.471	1.830.995	1.811.322	2.319.836	3.194.485	3.052.642	2.220.895
3. Taxes i altres ingressos	2.285.332	2.408.087	2.915.438	3.535.047	3.495.761	4.269.821	4.555.873	4.418.447
4. Transferències corrents	5.472.010	5.609.912	6.677.315	5.785.517	6.012.165	5.251.381	5.994.568	7.231.784
5. Ingressos patrimonials	132.925	173.908	241.316	280.625	290.037	374.555	272.328	274.299
Ingressos corrents	11.438.397	12.030.029	14.358.110	14.108.923	15.217.513	16.556.747	18.305.156	19.292.601
6. Alienació d'inversions	-	-	-	217.761	-	-	5.837	5.501.886
7. Transferències de capital	2.322.122	2.261.031	2.264.671	2.272.587	2.278.337	2.284.160	2.286.879	2.386.016
9. Passius financers	-	-	-	-	-	-	1.400.000	-
Ingressos de capital	2.322.122	2.261.031	2.264.671	2.490.348	2.278.337	2.284.160	3.692.716	7.887.902
Total ingressos	13.760.519	14.291.060	16.622.781	16.599.271	17.495.850	18.840.907	21.997.872	27.180.503

(*) Durant aquest exercici el Comú ha finançat parcialment el seu pressupost amb incorporació de romanents d'exercicis anteriors

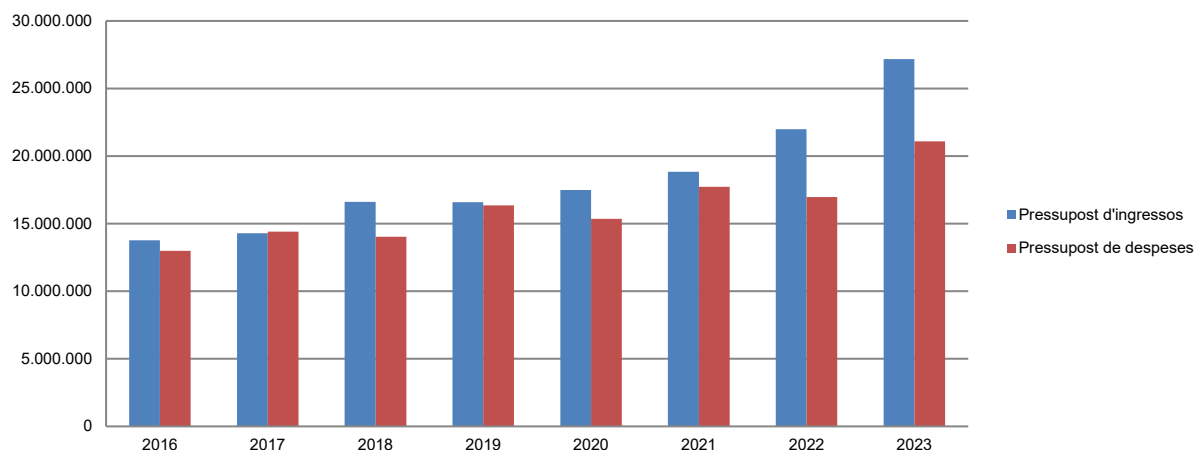
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2016	Liquidat 2017	Liquidat 2018	Liquidat 2019	Liquidat 2020	Liquidat 2021	Liquidat 2022	Liquidat 2023
1. Despeses de personal	3.626.059	3.530.085	3.691.310	3.678.155	3.624.129	3.821.223	4.007.244	4.395.207
2. Consum de béns corrents i serveis	3.258.154	3.387.161	3.631.204	3.820.447	3.410.088	3.923.326	4.711.544	5.441.869
3. Despeses financeres	84.519	70.618	62.846	56.854	51.465	48.016	52.928	164.163
4. Transferències corrents	841.914	972.108	881.565	947.795	1.791.647	904.680	1.075.271	1.042.156
Despeses corrents	7.810.646	7.959.972	8.266.925	8.503.251	8.877.329	8.697.245	9.846.987	11.043.395
6. Inversions reals	1.202.878	1.781.040	3.507.611	4.178.124	2.699.997	3.213.160	4.836.426	7.655.327
8. Actius financers	1.461.500	3.861.500	1.461.500	2.861.500	2.961.500	4.981.432	1.461.500	1.461.500
9. Passius financers	2.505.200	817.445	803.171	811.087	816.837	822.660	825.379	924.516
Despeses de capital	5.169.578	6.459.985	5.772.282	7.850.711	6.478.334	9.017.252	7.123.305	10.041.343
Total despeses	12.980.224	14.419.957	14.039.207	16.353.962	15.355.664	17.714.497	16.970.292	21.084.738

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Evolució liquidació del pressupost

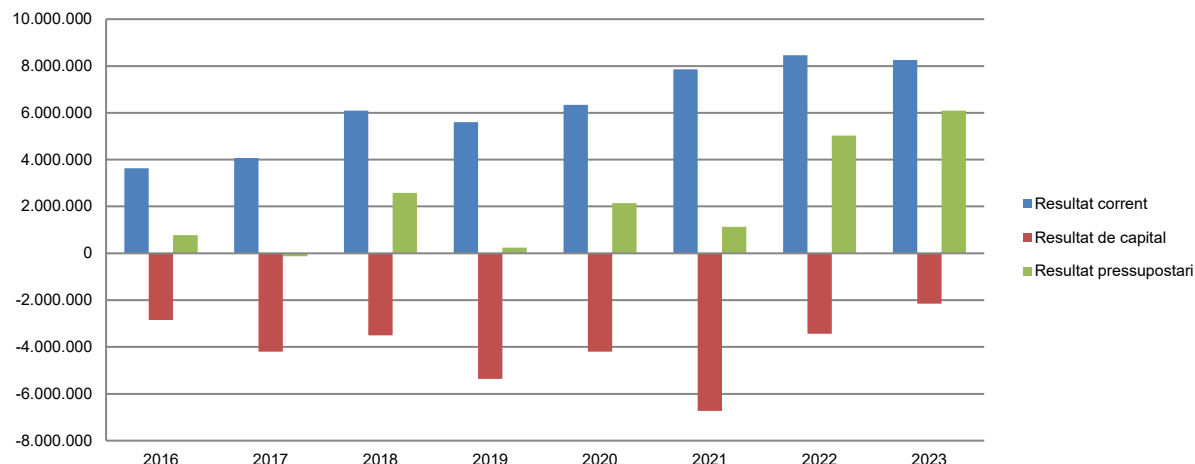
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

Descripció	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ingressos corrents	11.438.397	12.030.029	14.358.110	14.108.923	15.217.513	16.556.747	18.305.156	19.292.601
Despeses corrents	7.810.646	7.959.972	8.266.925	8.503.251	8.877.329	8.697.245	9.846.987	11.043.395
Resultat corrent	3.627.751	4.070.057	6.091.185	5.605.672	6.340.184	7.859.502	8.458.169	8.249.206
Ingressos de capital	2.322.122	2.261.031	2.264.671	2.490.348	2.278.337	2.284.160	3.692.716	7.887.902
Despeses de capital	5.169.578	6.459.985	5.772.282	7.850.711	6.478.334	9.017.252	7.123.305	10.041.343
Resultat de capital	-2.847.456	-4.198.954	-3.507.611	-5.360.363	-4.199.997	-6.733.092	-3.430.589	-2.153.441
Resultat pressupostari	780.295	-128.897	2.583.574	245.309	2.140.187	1.126.410	5.027.580	6.095.765

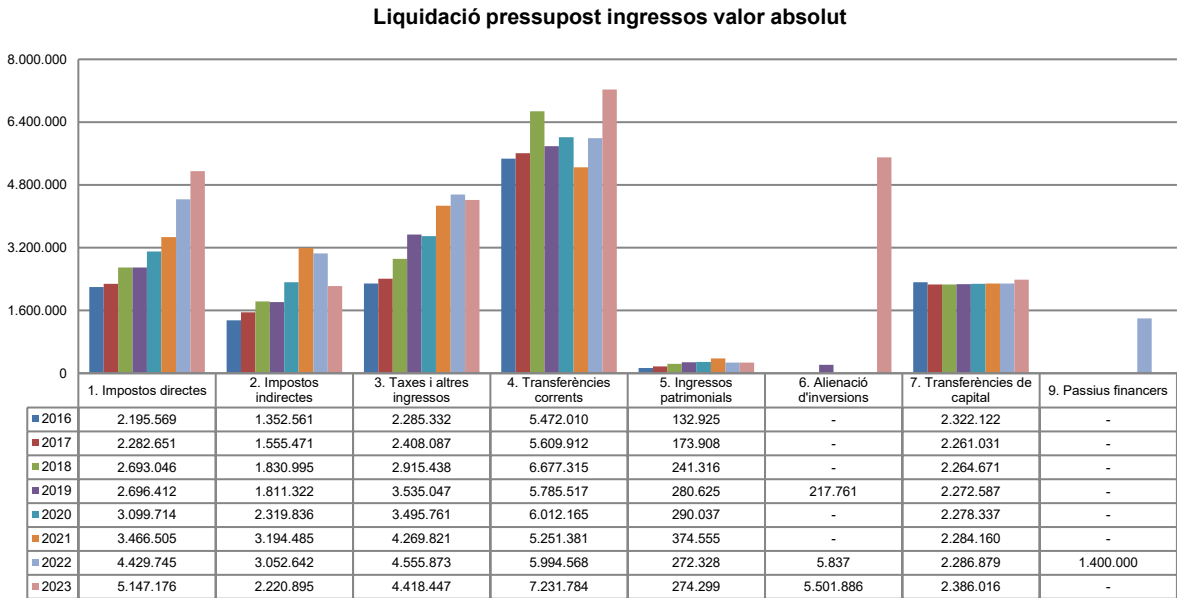
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Resultat pressupostari

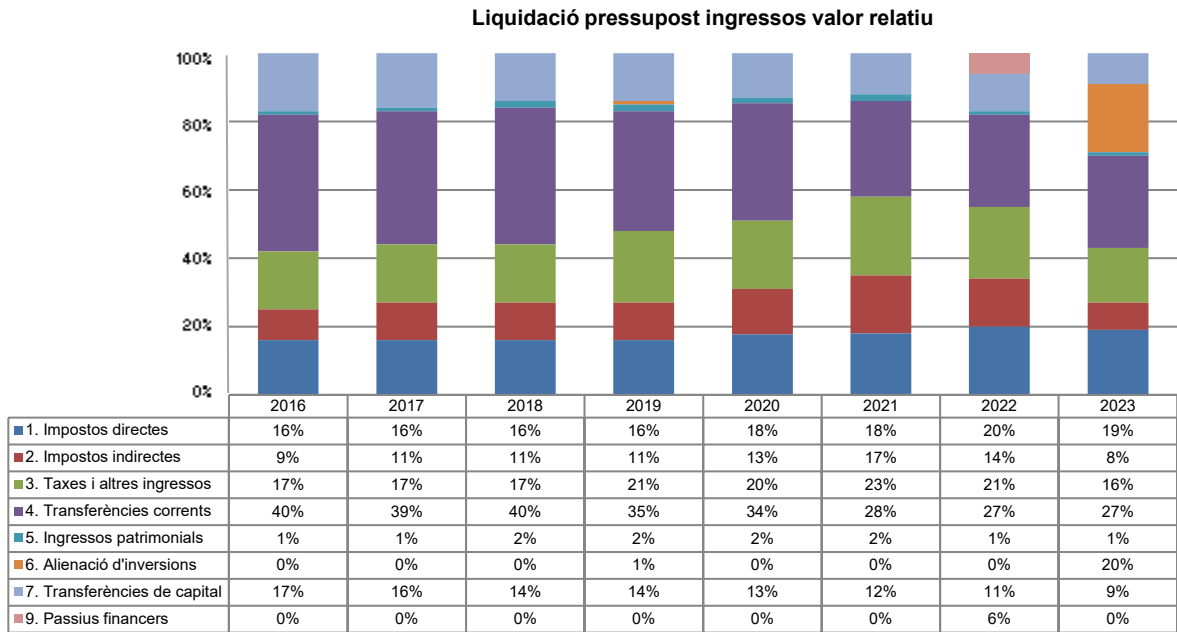

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

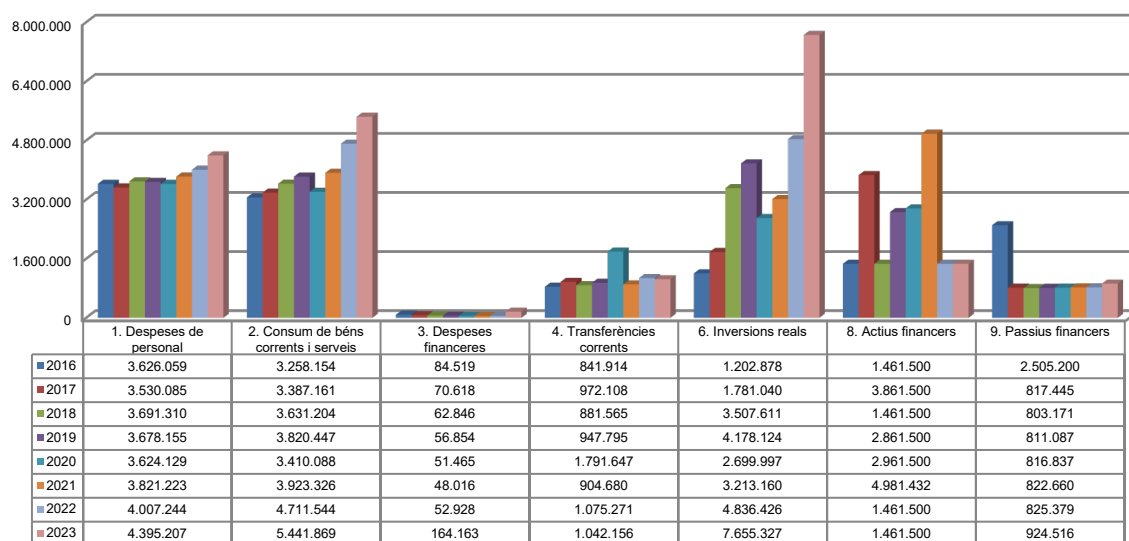

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

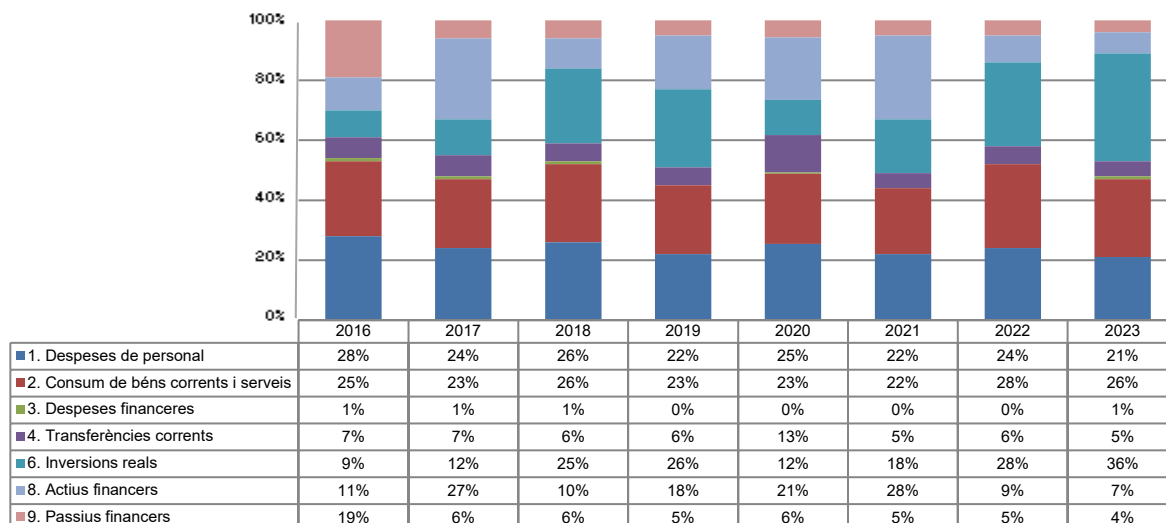
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

Descripció	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Total ingressos liquidats	13.760.519	14.291.060	16.622.781	16.599.271	17.495.850	18.840.907	21.997.872	27.180.503
Total despeses liquidades	12.980.224	14.419.957	14.039.207	16.353.962	15.355.664	17.714.497	16.970.292	21.084.738
Resultat pressupostari	780.295	-128.897	2.583.574	245.309	2.140.186	1.126.410	5.027.580	6.095.765

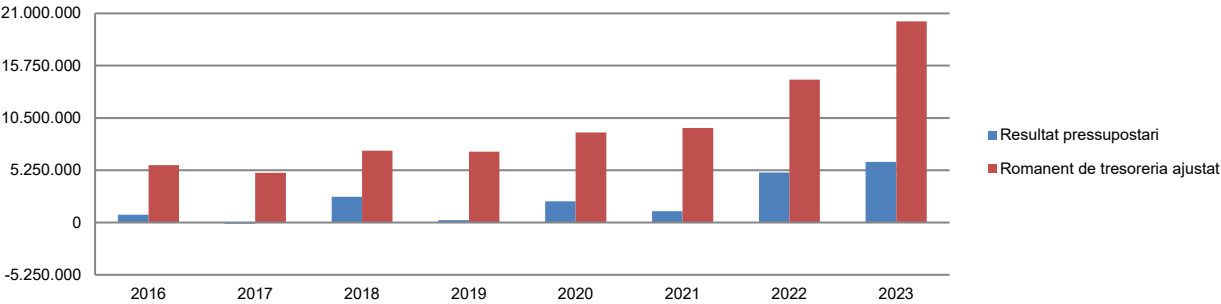
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2016	RT Ajustat 2017	RT Ajustat 2018	RT Ajustat 2019	RT Ajustat 2020	RT Ajustat 2021	RT Ajustat 2022	RT Ajustat 2023
1. (+) Drets pendents de cobrament	2.661.712	2.060.232	2.764.860	2.207.007	2.396.651	1.690.713	2.553.245	3.873.352
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-2.785.571	-2.988.115	-3.885.638	-3.153.757	-4.004.498	-3.020.800	-2.937.147	-3.153.590
3. (+) Fons líquids	5.900.332	5.929.971	8.339.062	8.076.177	10.640.099	10.827.051	14.732.878	19.486.835
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	5.776.473	5.002.088	7.218.284	7.129.427	9.032.251	9.496.964	14.348.976	20.206.597
I. Romanent de tresoreria afectat	2.823.152	1.872.106	45.853	88.471	34.882	14.120	4.387	499.834
II. Romanent de tresoreria no afectat	2.953.321	3.129.982	7.172.431	7.040.956	8.997.369	9.482.844	14.344.589	19.706.763
Romanent de tresoreria total (I+II)	5.776.473	5.002.088	7.218.284	7.129.427	9.032.251	9.496.964	14.348.976	20.206.597

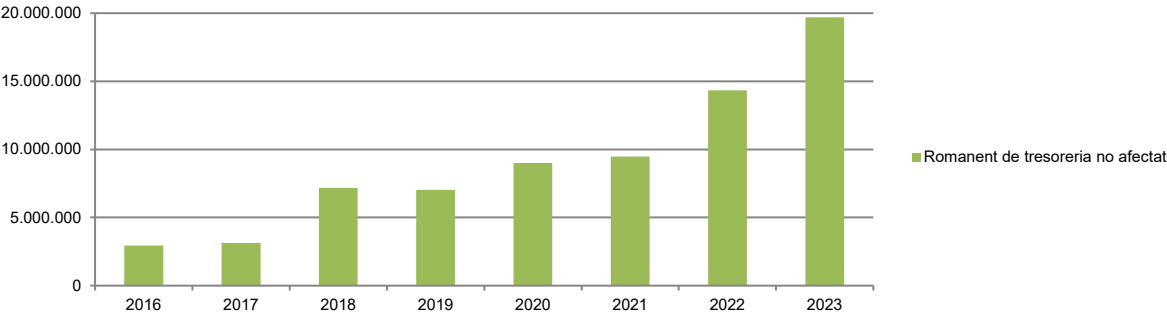
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Evolució resultat pressupostari i romanent de tresoreria

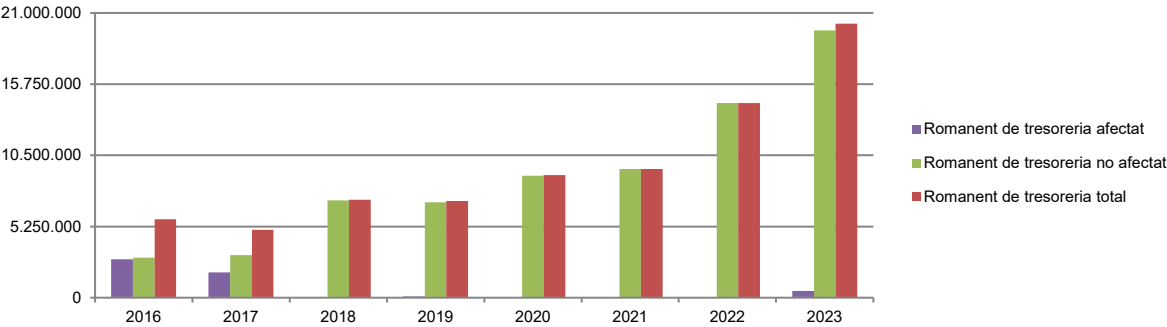
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Evolució romanent de tresoreria no afectat

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Evolució detallada romanent de tresoreria

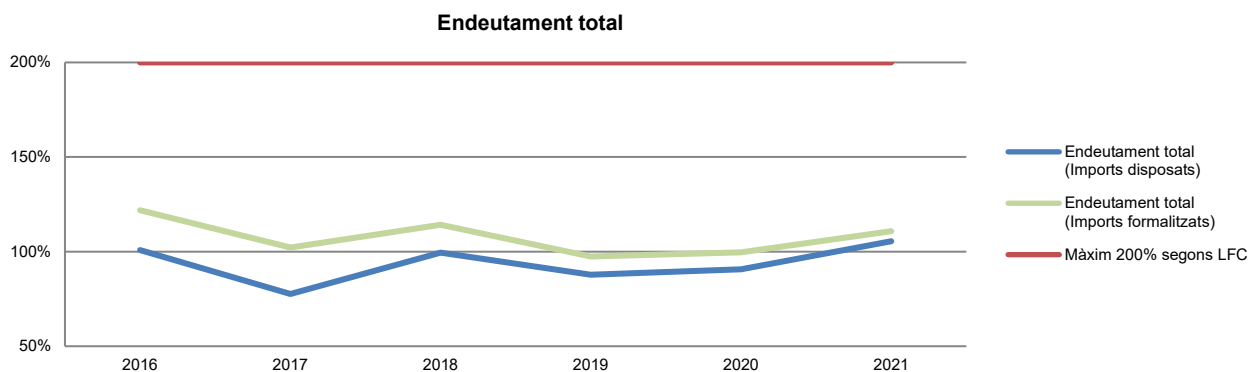

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

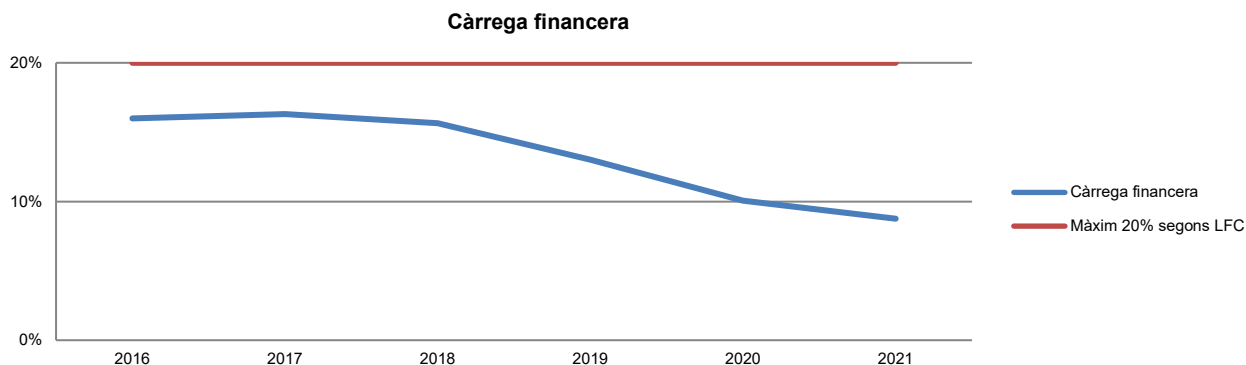
Quadre d'endeutament segons la Llei 10/2003 i les seves modificacions posteriors vigents fins al 31/12/2021

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Total base de càlcul	12.955.312	13.399.541	13.800.367	14.891.453	15.765.117	16.833.380
Endeutament bancari del Comú	7.862.517	7.062.985	6.241.900	5.430.812	4.613.975	3.791.315
Avals atorgats	-	-	-	-	-	4.266.331
Endeutament entitats participades	5.195.539	3.337.095	7.474.176	7.636.837	9.670.806	9.700.582
Endeutament total	13.058.056	10.400.080	13.716.076	13.067.649	14.284.781	17.758.228
% sobre base de càlcul. Màxim 200%	100,79%	77,62%	99,39%	87,75%	90,61%	105,49%
Càrrega financera del Comú	929.783	856.765	852.227	856.743	856.703	856.728
Càrrega financera entitats participades	1.142.448	1.327.896	1.308.065	1.081.175	730.046	617.924
Càrrega financera total	2.072.231	2.184.661	2.160.292	1.937.918	1.586.749	1.474.652
% sobre base de càlcul. Màxim 20%	16,00%	16,30%	15,65%	13,01%	10,06%	8,76%
Endeutament a curt termini del Comú	-	-	-	-	-	-
Endeutament a curt termini entitats participades	1.322.650	676.432	420.580	1.033.619	2.117.088	931.888
Endeutament a curt termini	1.322.650	676.432	420.580	1.033.619	2.117.088	931.888
% sobre base de càlcul. Màxim 40%	10,21%	5,05%	3,05%	6,94%	13,43%	5,54%

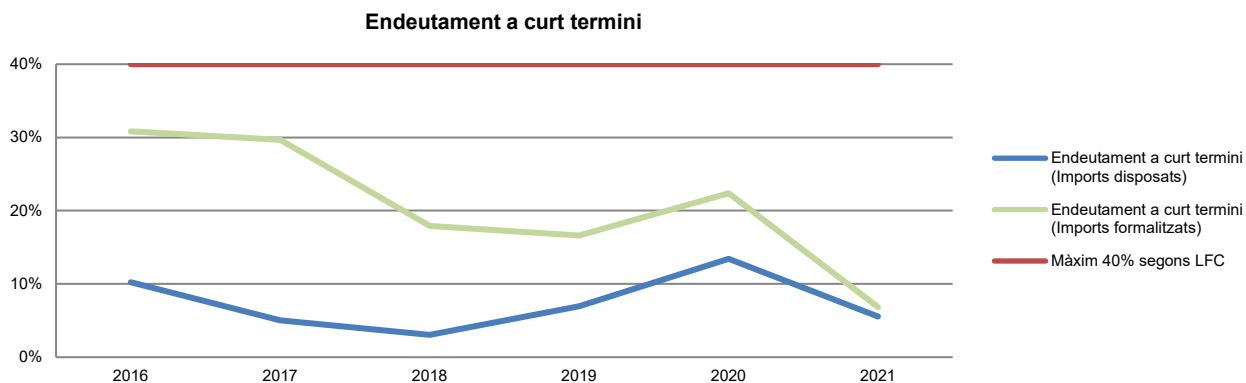
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

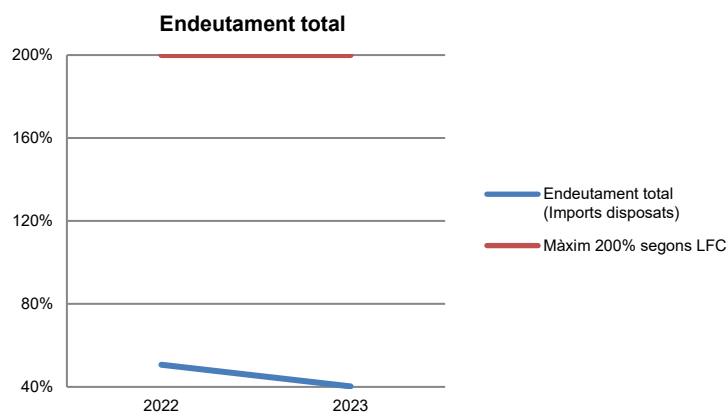

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

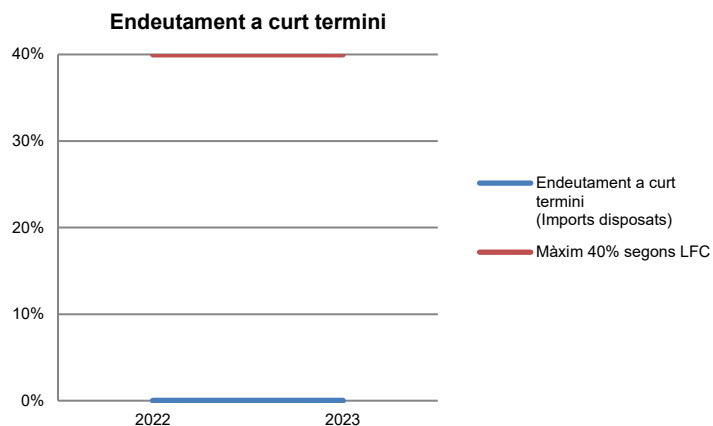
Quadre d'endeutament segons la Llei 36/2021 vigent a partir de l'1/01/2022

	2022	2023
Total base de càlcul	17.572.756	18.976.264
Endeutament bancari del Comú	4.365.936	3.441.419
Avals atorgats	4.540.020	4.197.914
Endeutament entitats participades	-	-
Endeutament total	8.905.956	7.639.333
% sobre base de càlcul. Màxim 200%	50,68%	40,26%
Endeutament a curt termini del Comú	-	-
Endeutament a curt termini entitats participades	-	-
Endeutament a curt termini	-	-
% sobre base de càlcul. Màxim 40%	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris		Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	= $\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	37,3%	26,8%	41,9%	44,9%	55,5%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	= $\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	111,1%	119,1%	132,8%	123,3%	154,6%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	84,4%	83,2%	89,6%	74,2%	77,1%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici. Caldria considerar que un valor superior al 40% podria ser indicatiu d'una possible estructura de personal sobredimensionada)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	22,5%	23,6%	21,6%	23,6%	20,8%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	23,4%	22,2%	22,1%	27,8%	25,8%
% que representen les despeses per transferències corrents	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	5,8%	11,7%	5,1%	6,3%	4,9%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	= $\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	25,5%	17,6%	18,1%	28,5%	36,3%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	39,7%	41,7%	47,5%	46,2%	42,8%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	= $\frac{\text{(Drets liquidats operacions corrents - Obligacions liquidades operacions corrents - Passius financers)}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	34,0%	36,3%	42,5%	41,7%	38,0%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	= $\frac{\text{Drets liquidats totals - Transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	51,5%	52,6%	60,0%	62,4%	64,6%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	48,5%	51,0%	58,0%	54,7%	43,4%
Ratis per habitants		Exercici 2019	Exercici 2020	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Població: nombre d'habitants	Segons departament d'Estadística	10.903	11.152	11.391	11.785	12.352
Ingressos tributaris per habitant	= $\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Població}}$	738	799	960	1.021	954
Despeses per habitant	= $\frac{\text{Obligacions reconegudes}}{\text{Població}}$	1.500	1.377	1.555	1.440	1.707
Endeutament per habitant (**) (Comú més entitats participades)	= $\frac{\text{Endeutament total}}{\text{Població}}$	1.199	1.281	1.559	756	618
Càrrega financera per habitant (**) (Comú més entitats participades)	= $\frac{\text{Despesa financera total}}{\text{Població}}$	24	21	17	3	12
Ratis de liquiditat		Exercici 2019 (*)	Exercici 2020 (*)	Exercici 2021	Exercici 2022	Exercici 2023
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	= $\text{Actiu corrent - Passiu corrent}$	6.361.100	8.255.449	8.707.263	13.523.215	19.446.803
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	= $\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	260,1%	271,0%	325,8%	453,1%	585,6%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	= $\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	203,3%	220,4%	280,8%	384,7%	486,6%

(*) Els estats financers estan basats en el Pla general de comptabilitat pública (PGCP)

(**) A partir de l'exercici 2022, calculats segons disposa la Llei 36/2021

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació del Comú
(Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Relatives a la comptabilitat pública

- El Comú ha percebut un excés de transferència segons disposa *el DL TCLQTC*, valorat en 206 milers d'euros, ja que no disposa en l'exercici 2022 d'una societat pública participada únicament pel Comú, amb una despesa superior a la despesa liquidada pel Comú en el mateix exercici. (notes 2.2.4 i 2.2.7)

Relatives a la contractació pública

- S'ha detectat una adjudicació directa d'obres per un import total de 24.918 euros, la qual ha excedeix el límit quantitatiu que imposa l'article 30.1d) de la LCP per a la utilització d'aquest procediment d'adjudicació (nota 2.5)

Altres observacions

- El Comú ha compensat una cessió obligatòria de terrenys derivada d'una actuació urbanística, estimant el valor del bé a rebre per un import superior en 460 mil euros del seu cost, segons estimacions del Tribunal, la qual cosa és contrària al requerit per l'article 33.3 del DL TRLGOTU. Addicionalment, vinculat amb aquesta operació, el Comú ha satisfet l'import de 839.298 euros per unes obres que no s'havien iniciat, contravenint el disposat a l'article 88.5 de la LFC. Aquests fets són susceptibles de generar responsabilitats en els termes que preveu l'article 111 de la LFC. (nota 2.2.11)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la contractació pública

- S'han detectat dues adjudicacions les quals no han estat publicades al BOPA, fet que és contrari al que disposa l'article 41.5 de la LCP. (nota 2.5)
- S'han detectat dos expedients de contractació pels quals no s'ha formalitzat un contracte tot i ser requerit per l'article 42.1 de la LCP. (nota 2.5)
- El Comú només avalua la legitimitat per a contractar dels licitadors mitjançant l'obtenció d'una declaració jurada i signada d'aquests, sense cap més control ni verificació de la informació subministrada. Igualment, pels integrants de l'òrgan de contractació, s'haurien d'implantar procediments que garanteixin que no es donen els supòsits previstos a

l'article 114 del Codi de l'Administració i els relatius als delictes contra la funció pública regulats a la Llei qualificada del codi penal en allò que afecten a la legitimació per a contractar. (nota 2.5)

Altres observacions

- No s'han rebut les auditories a la conclusió del mandat polític 2016-2019 i del mandat polític 2020-2023 del Comú, contravenint l'article 8.4 del DLTRLSEPF. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, i subjecte a les limitacions esmentades a la nota 1.5, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Comú de La Massana a 31 de desembre de 2023, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per a la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits al DLTRLGFP, la LFC i a les NICSP.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, el Comú ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2023.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes, es tramet al Comú de La Massana el present informe per tal que pugui presentar les al·legacions que consideri oportunes.

Es reproduïx a continuació la resposta rebuda:

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES RELATIU ALS TREBALLS DE FISCALITZACIÓ CORRESPONENTS AL TANCAMENT DE L'EXERCICI 2023.

El Comú de la Massana ha examinat l'informe del Tribunal de Comptes, sobre la liquidació dels comptes del Comú corresponents a l'exercici 2023, i vol formular les al·legacions següents:

1. Punt 2.2.8 Despeses de personal

Control i límits de les hores extres

El Comú va implantar durant el 2023 un major control de les hores extraordinàries per poder detectar possibles errades administratives i donar compliment amb el que regula el Reglament de Personal.

2. Punt 2.2.11. Inversions reals

Compensació d'una cessió obligatòria valorada incorrectament i satisfeta amb anterioritat a la percepció dels bens.

Exposició dels fets:

En data 30 de març de 2022, es va entrar una sol·licitud de llicència d'obra major per construir un edifici plurifamiliar destinat íntegrament a la venda d'unitats immobiliàries (154 places d'aparcament, 3 locals comercials, 81 magatzems i un total de 66 habitatges).

El Comú estava interessat en construir un nucli de comunicacions vertical (escala i ascensor) per garantir la comunicació entre l'Avinguda Sant Antoni i el nou vial en construcció, facilitant els desplaçaments dels vianants entre els dos eixos. Per aquest motiu, la corporació va instar al promotor a modificar el projecte constructiu, encabint el nucli de comunicació vertical descrit i es va procedir a formalitzar el conveni de cessió urbanística entre el Comú i el promotor que va ser objecte de publicació al butlletí oficial del Principat d'Andorra número 68 de l'any 2023 el 24 de maig de 2023.

El promotor va accedir a modificar el projecte, assumint els costos de modificació al seu càrrec, resultant una nova obra distribuïda en 151 places d'aparcament, 3 locals comercials, 88 magatzems, una oficina, 61 habitatges i un nucli de comunicacions vertical de 343,83m2 de superfície, amb accés públic segregat de la resta dels espais comuns de l'edifici.

Aquesta llicència d'obra major a que es fa referència en aquest informe del Tribunal de Comptes, tal com disposa l'article 33 de la Llei general d'ordenació del territori i urbanisme, va generar en concepte de cessió econòmica l'import total de 557.606 euros.

Per valorar l'import en concepte de cessió i segons el que estableix l'article 33.10 LGOTU doncs la promoció es troba en sòl urbà consolidat, es va calcular la cessió en funció de l'aprofitament que es desitja materialitzar d'acord amb la sol·licitud de llicència d'edificació, i no en funció dels m2 de terreny. La base de càlcul és de 446 m2 que correspon al 5% dels m2 projectats de l'edifici que computen en l'edificabilitat (incloent els m2 que ocupa el nucli de comunicació vertical).

Tot i així, vist que el Comú estava interessat en rebre en substitució del pagament de la cessió, un nucli de comunicació vertical, tal i com estableix l'article 33.3 LGOTU.

Aquesta cessió no s'ha activat, el Comú de la Massana activa els béns rebuts en cessió en la data de l'escriptura notarial, no quan es signa el conveni urbanístic, i es demana un peritatge actualitzat del bé.

En el moment en que el promotor finalitzi les obres del nucli de comunicacions verticals que consta d'una escala i d'un ascensor amb els pertinents replans, que comunicaran en la part inferior amb el futur vial i que actualment correspon amb el camí ral i en la part superior amb l'avinguda de Sant Antoni, es formalitzarà mitjançant escriptura pública la possessió del bé a mans del Comú de la Massana, moment en que s'activarà la corresponent cessió.

Per tal de valorar l'import que devia liquidar el Comú a la promotora per la construcció i adequació del referit nucli de comunicació vertical, es va demanar un informe a un expert independent per tal que fes la corresponent valoració segons el criteri que considerés més adient. El tècnic va efectuar la valoració tenint en compte que l'emplaçament del nucli implicava la impossibilitat de venda per part del promotor dels 343,83m2. La valoració econòmica del perit ascendeix a 1.396.903,81 euros.

El Comú va generar el rebut corresponent a l'impost de construcció i altres taxes relacionades amb la llicència d'obra major de la promoció immobiliària (incloent en el càlcul el m2 destinats al nucli de comunicació vertical) per un import total de 1.100.523,83 euros.

El Comú i el promotor van acordar en el conveni urbanístic signat el 21 de maig de 2023, la compensació d'un import de 839.298,25 euros que esdevé del càlcul de la cessió que hagués

estat econòmica i el valor del nucli de comunicacions vertical, transferint el promotor al Comú l'import restant de 261.225,58 euros.

A 31 de desembre de 2023, el Comú té registrat en el seu inventari l'import de 839.298 euros en concepte d'acompte del nucli de comunicació vertical. L'import corresponent a la cessió s'activarà en el moment d'escriptura notarial, a la recepció de l'actiu.

Per aquest motiu, el Comú conclou que no ha valorat de forma incorrecta la cessió i aquesta no ha estat satisfeta amb anterioritat a la percepció del bé, ja que a dia d'avui encara no està activada i està a la espera de l'escriptura notarial, moment en que es demanarà un peritatge per poder-la activar.

3. Punt 2.5. Contractació pública

Verificació de la legitimació per a contractar

El Comú efectua les comprovacions prèvies als registres públics comunals relatives a la situació d'endeutament dels licitadors que s'han presentat a concurs.

Pel que respecta als "procediments que garanteixen que no es donin els supòsits previstos a l'article 115 del Codi de l'Administració, tant les autoritats com els funcionaris s'abstenen quan concorre algun motiu previst a l'article 114 del Codi de l'administració. Concretament, pel que fa a les autoritats que conformen els òrgans decisoris de contractació, aquestes fan constar expressament a l'acta la seva abstenció quan s'escau, sent una responsabilitat personal l'incompliment d'aquesta obligació d'acord amb l'article 115 de referència.

Acta de recepció de subministraments

El Comú de la Massana, un cop va rebre l'informe del Tribunal de comptes relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2021 (22 de maig de 2023), va establir un document per formalitzar l'acta de recepció dels subministraments. Amb l'entrada en vigor de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública, aquesta acta de conformitat es substitueix per la factura (article 108. Formalització) en el cas dels subministraments menors.

4. Punt 2.6 Avaluació del principi d'eficiència en la gestió dels recursos públics

L'article 8.4 de la Llei 32/2014, de 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, estableix que les administracions (entre d'altres entitats)

COMÚ DE LA MASSANA

estan sotmeses a una auditoria sobre la gestió econòmica realitzada, a la finalització de cada mandat polític, **d'acord amb els requisits i continguts que es determinin reglamentàriament.**

A 31 de desembre de 2023, el Comú està a l'espera que Govern aprovi el reglament escaient i conseqüentment ens veiem amb la incapacitat de realitzar l'auditoria corresponent al mandat 2016-2019 i al mandat 2020-2023.

5. 2.7. Altres aspectes a destacar

Economicitat i eficiència de la despesa pública

El Comú de la Massana, al 2018 va aprovar el manual del sistema d'indicadors de gestió del Comú de la Massana i es van adjudicar els treballs per al desenvolupament del sistema d'indicadors de gestió, fruit del treball d'anàlisi en el si de la comissió de finances, de forma transversal amb els altres departaments del Comú, i recolzat per l'interventor comunal, validant l'eficiència i adequació d'aquests indicadors.

El Comú de la Massana, en l'Ordinació de la funció pública del Comú de la Massana, publicada al BOPA núm. 1 del 2 de gener del 2020, va establir en la Secció tercera, l'avaluació de l'acompliment, i en el moment de la seva valoració es podrà disposar de vinculació dels controls i mecanismes de mesura dels principis d'economicitat i eficiència així com els del pressupost, amb l'acompliment del personal, mitjançant els quadres de comandament integrals escaients.

La Massana, 1 d'abril de 2025

Signat digitalment per:
EVA SANSA JORDAN (SIGNATURA)

La cònsol major
Eva Sansa Jordan

Nota del Tribunal:

Els annexos que es citen en les al·legacions, que no s'han reproduït per raons tècniques, consisteixen en fotocòpies de documents en formats diversos i no homogenis. La seva correlació amb la descripció que es fa dins del text de les al·legacions ha estat contrastada pel Tribunal.

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.

Conseqüentment a la nota 2.2.11, d'acord amb els articles 25 i 26 del Decret legislatiu del 20-11-2019 de publicació del text refós de la Llei 32/2014, del 27 de novembre, de sostenibilitat de les finances públiques i d'estabilitat pressupostària i fiscal, amb l'aprovació d'aquest informe, el Tribunal de Comptes considera iniciat el procediment sancionador, per tal que es continuï la seva tramitació segons preveu el mateix article 26 de la citada Llei.